

Официален вестник на Европейския съюз

С 61

Издание
на български език

Информация и известия

Година 65
4 февруари 2022 г.

Съдържание

I Резолуции, препоръки и становища

РЕЗОЛЮЦИИ

Комитет на регионите

Interactio — комбинирано заседание — 146-а пленарна сесия на КР, 12.10.2021 г. — 14.10.2021 г.

2022/С 61/01	Резолюция на Европейския комитет на регионите относно Годишния регионален и местен барометър на ЕС за 2021 г.	1
2022/С 61/02	Резолюция на Европейския комитет на регионите относно 26-ата конференция на страните по РКООНИК и световните и местните алианси за действия в областта на климата	5

СТАНОВИЩА

Комитет на регионите

Interactio — комбинирано заседание — 146-а пленарна сесия на КР, 12.10.2021 г. — 14.10.2021 г.

2022/С 61/03	Становище на Европейския комитет на регионите — „Стратегия на регионите ЕС за правата на детето и Европейската гаранция за децата“	9
2022/С 61/04	Становище на Европейския комитет на регионите — „Ефективно ангажиране на местните и регионалните власти в изготвянето на споразуменията за партньорство и оперативните програми за периода 2021—2027 г.“	15
2022/С 61/05	Становище на Европейския комитет на регионите — Програма за борба с тероризма за ЕС: предвиждане, предотвратяване, защита, ответни действия	21
2022/С 61/06	Становище на Европейския комитет на регионите — Защита на промишлените и занаятчийските географски указания в Европейския съюз	26
2022/С 61/07	Становище на Европейския комитет на регионите — Нова програма за потребителите — Повишаване на издръжливостта на потребителите за постигане на устойчиво възстановяване	30

BG

2022/С 61/08	Становище на Европейския комитет на регионите — Съюз на равенство: Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г.	36
--------------	--	----

III *Подготвителни актове*

Комитет на регионите

Interactio — комбинирано заседание — 146-а пленарна сесия на КР, 12.10.2021 г. — 14.10.2021 г.

2022/С 61/09	Становище на Европейския комитет на регионите — Европейска цифрова самоличност	42
--------------	--	----

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

INTERACTIO — КОМБИНИРАНО ЗАСЕДАНИЕ — 146-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА КР, 12.10.2021 г. — 14.10.2021 г.

Резолюция на Европейския комитет на регионите относно Годишния регионален и местен барометър на ЕС за 2021 г.

(2022/С 61/01)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

- като взе предвид своя доклад „Годишен регионален и местен барометър на ЕС за 2021 г.“, чието изготвяне се основава на приобщаващ, фактологичен и доказателствено ориентиран подход и включва участието на множество партньори и институции;
 - като има предвид, че целта на доклада е да се обсъди регионалното и местното измерение на състоянието на Съюза и да се предоставят на лицата, вземащи политически решения на европейско, национално, регионално и местно ниво, доказателства и ключови препоръки за най-належащите предизвикателства за предстоящата година;
 - като има предвид, че местните и регионалните власти са на първа линия в борбата с пандемията, но също така и при прилагането на мерки за подкрепа на хората и предприятията и за подготвяне на постепенното и устойчиво възстановяване;
 - като има предвид, че докладът за барометъра за 2020 г. показва, че многостранното въздействие на кризата с COVID-19 беше — и все още е — много асиметрично по същество и има силно териториално измерение, както и че съществува неоспорима необходимост от по-нюансирано разбиране на начина, по който пандемията засяга местното и регионалното развитие:
1. подчертава, че пандемията от COVID-19 и многобройните последици от нея подлагат на сериозно изпитание функционирането на нашата демокрация и издръжливостта на нашите общества, и по-специално нашите здравни системи, като някои от тях бяха напълно парализирани; посочва, че в рамките на Съюза последиците са неравномерни: граничните и градските райони се оказаха по-уязвими, докато селските региони — като цяло в по-неравностойно положение по отношение на достъпа до здравеопазване — се справиха сравнително по-добре; призовава за повече стратегическо прогнозиране в областта на политиките и за допълнителни инвестиции, за да се превърне Европейският здравен съюз в реалност, и настоява, че регионалните здравни системи са в основата на издръжливостта на ЕС и трябва да бъдат част от бъдещата архитектура за готовност и реакция в областта на здравеопазването; призовава — включително в контекста на обявления от Европейската комисия за началото на 2022 г. инструмент за извънредни ситуации за вътрешния пазар — във всяка криза, която оказва въздействие върху граничните региони, да се разгледат последиците за европейския пазар на труда и да се търсят устойчиви дерогации за всички погранични работници, за да се избегнат неоправдани пропуски в защитата;
 2. подчертава, че пандемията също така постави на изпитание и издръжливостта на нашите икономики. Спадът с 6 % на БВП на ЕС през 2020 г. прикрива големи регионални различия, които могат да се обяснят със съответното излагане на регионите на ограничения, но също така и със структурните им характеристики, като например дела на хората, заети в рискови сектори, равнището на образование, дела на микропредприятията или качеството на управлението. За да се даде възможност на градовете и регионите да се възползват максимално от „Next Generation EU“ и да акцентират върху дългосрочни инвестиции, които ще подобрят тези структурни характеристики, срокът за мерките за възстановяване следва да бъде удължен до 2024 г.; увеличеният процент на съфинансиране за краткосрочните мерки за възстановяване следва да бъде продължен за още една година, а между различните програми за финансиране и регулаторни мерки трябва да се гарантира съгласуваност;

3. подчертава, че комбинацията от намаляващи приходи и нарастващи разходи подложи на безпрецедентен натиск бюджетите на МРВ, което води до „ефект на ножицата“. За 2020 г. тази разлика се оценява на приблизително 180 милиарда евро за всички МРВ в ЕС. Това съчетава увеличение на разходите в размер на 124 млрд. евро поради мерки в областта на общественото здравеопазване, подкрепата за бизнеса и други, както и спад на приходите в размер на 55 млрд. евро поради намалената активност (а оттам и на приходите от данъци и такси). Значителната подкрепа от страна на националните правителства и ЕС за бюджетите на МРВ смекчи този ефект, но това смекчаване е много неравномерно в отделните държави членки и МРВ ще се нуждаят от непрекъсната подкрепа през 2021 г. и след това. По този начин беше засегната и бюджетната стабилност, както и фискалната автономност в по-широк план, което може да повлияе на ефективното предоставяне на обществени услуги. Преразглеждането на европейската рамка за икономическо управление, в която понастоящем не се отчита в достатъчна степен разликата между текущите разходи и дългосрочните/устойчивите инвестиционни разходи, трябва да отразява по-добре нуждите на МРВ. По-специално необходимо е да се установи златно правило за устойчиви публични инвестиции, а нетните публични инвестиции трябва да се изключат от изчисленията на дефицита в Пакта за стабилност и растеж;
4. потвърждава отново необходимостта от включване на МРВ в оценката и прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост, и по-специално неговите основни оперативни инструменти — националните планове за възстановяване и устойчивост. В съответствие с изразените опасения в първото издание на Барометъра това участие се оказа ограничено: много малък брой държави членки излагат подробно участието на своите МРВ в процеса на консултации или описват систематично ролята на МРВ за всяка област на политиката. Тази липса на участие буди загриженост, като се има предвид, че МРВ са основни двигатели на публичните инвестиции и че самите цели на Механизма за възстановяване и устойчивост са от особено значение за МРВ съгласно разпределението на компетентностите. Счита, че начините, по които са изготвени НПВУ и участието на МРВ, не са от полза за ангажираността с планове за възстановяване. Много от специфичните за всяка държава препоръки не бяха изпълнени поради липсата на ангажираност и участие на МРВ в европейския семестър;
5. изтъква, че националните планове за възстановяване и устойчивост представляват също така решаваща възможност за постигане на напредък по отношение на екологосъобразното възстановяване. Повече от половината от основните теми на Зеления пакт са изцяло интегрирани в националните планове за възстановяване и устойчивост, анализирани в неотдавнашно проучване на КР, а екологичният преход поглъща средно 41 % от бюджета в националните планове за възстановяване и устойчивост. С оглед на факта, че 75 % от гражданите на ЕС живеят в градски райони (които генерират повечето от емисиите на парникови газове) и бързото увеличаване на броя на МРВ, ангажирани да действат, МРВ са на челни позиции в действията в областта на климата. Следователно МРВ трябва да бъдат пълноправни партньори във връзка с разработването и изпълнението на инициативи, свързани със Зеления пакт, особено в области на политиката, като например санирането на сгради, устойчивата мобилност или екологизирането на градовете. Те също така са в особено добра позиция да гарантират последователно използване на фондовете за възстановяване с европейските структурни и инвестиционни фондове (включително Кохезионния фонд и ЕФРР);
6. подчертава, че смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него, както и опазването и възстановяването на околната среда са основни елементи от изграждането на по-издръжливи и устойчиви общества и икономики, тъй като последиците от пандемията от COVID-19, изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда се различават значително в зависимост от географските, икономическите и социалните специфики на европейските области; отново заявява, че ефективните действия в областта на климата и околната среда изискват цялостно прилагане на многостепенното управление, и призовава Комисията и държавите членки да интегрират цялостно поднационалното равнище в рамките на политиките за Европейския зелен пакт; изтъква, че изменението на климата и биологичното разнообразие представляват глобални предизвикателства и 2021 г. е решаващ период за постигане на напредък по отношение на съгласуваните действия в областта на климата в световен план за официалното признаване на приноса на МРВ с поглед към 26-ата конференция на страните по РКООНИК и 15-ата конференция на страните по Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие. КР ще проучи възможността за работа с партньори като Европейската комисия, UNDRR и Съвместния изследователски център за създаване на „Платформа за издръжливост на регионално равнище“. Платформата има за цел да подкрепя местните и регионалните власти в укрепването на тяхната издръжливост на бъдещи кризи в области като природните бедствия, изменението на климата и здравеопазването чрез събиране на данни и най-добри практики;
7. изразява съжаление, че през 2020 г. в повечето региони на ниво NUTS 2 в ЕС равнището на безработица се е увеличило и че младите хора са особено засегнати от това влошаване след няколко последователни години на подобрене. За да се гарантира, че в условията на „новото нормално положение“ в работата, живота и пътуването в ЕС никой няма да бъде изоставен, е необходима сериозна дискусия относно икономическото, социалното и териториално сближаване, както и сближаването като всеобхватна ценност на ЕС. Социалната среща на върха в Порто и последващият социален ангажимент от Порто трябва да проправят пътя за укрепване на социалното измерение на ЕС и не трябва да се пестят усилия за постигане на поставените от него цели за 2030 г. Следва да се разработят конкретни мерки за изложените на риск групи от населението. Например всички млади хора следва да имат достъп до програмата „Еразъм+“ и всеки млад европеец следва да има „гарантия за минимални квалификации и умения“, призната във всички държави членки;

8. подчертава положителната страна на „новото нормално положение“, тъй като пандемията ускори и цифровия преход. Въпреки това в повечето държави — членки на ЕС, съществува значително цифрово разделение между градските и селските райони по отношение на инфраструктурата, използването на интернет и услуги на електронното управление, както и силна концентрация на технологичната промишленост в определени региони на ЕС. С оглед на устойчивото възстановяване е необходимо преодоляване на това цифрово разделение чрез всеобхватни стратегии с участието на всички равнища на управление. Пандемията изведе на преден план стойността на цифровата свързаност и необходимостта от цифрово сближаване — концепция, която следва да бъде на равни начала с икономическото, социалното и териториалното сближаване. В това отношение е от основно значение да се създаде надежден и всеобхватен набор от данни на местно и регионално равнище за транспониране на целите в цифровия компас за 2030 г. в областта на цифровите технологии на поднационалните равнища, което отразява ролята на МРВ в цифровата трансформация. Тези обвързващи цели в областта на цифровите технологии следва да бъдат отразени в доклада за изпълнение на Европейската комисия относно дългосрочната визия за селските райони;
9. застъпва се за укрепване на ролята на МРВ в интеграцията на бежанци и мигранти. Като се има предвид необходимостта от отговор на местно равнище на глобалните предизвикателства на миграцията и интеграцията, много МРВ играят активна роля в приемането и интегрирането на бежанци и мигранти, като осигуряват жизненоважна градска инфраструктура и услуги за посрещане на техните нужди, като например достъпни и социални жилища, качествено образование и здравни услуги. Следователно политиките за приемане и интеграция на мигрантите трябва да бъдат формулирани чрез подход „от долу нагоре“ в консултация с МРВ, за да се гарантира, че тези политики няма да бъдат откъснати от реалността на приемащите общности. Освен това трябва да се улесни достъпът на МРВ до фондове за подкрепа, а общините, които участват в програмата на ЕС за преместване и/или разработват свои собствени проекти за интеграция, следва да могат да получават пряко финансиране;
10. отбелязва със загриженост, че в отношенията между Обединеното кралство и ЕС, произтичащи от Споразумението за търговия и сътрудничество, липсва „дълбочина“ в териториален план. КР изразява готовност да допринесе за положителна програма за териториално сътрудничество с МРВ от Обединеното кралство въз основа на нови начини, които не разчитат единствено на институционалната рамка на Споразумението за търговия и сътрудничество. За тази цел може да се даде ход на няколко конкретни инициативи, като например изменение на Регламента относно Европейските групи за териториално сътрудничество (ЕГТС), с цел да се улесни създаването на ЕГТС с Обединеното кралство, или предоставяне на специфична подкрепа за административния капацитет на публичните институции за участие в проекти за сътрудничество с партньори от Обединеното кралство. Наблюдението на участието на МРВ в изпълнението на резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брексит също ще бъде от решаващо значение, за да се провери дали е преодоляно териториалното въздействие от оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС;
11. изтъква, че според първото по рода си проучване, проведено от името на КР сред повече от един милион политици, избрани на поднационално равнище, почти две трети от местните политици (64 %) считат, че регионите, градовете и селата нямат достатъчно влияние върху изготвянето на политиките на ЕС. Поради това Европа може да излезе от предизвиканата от COVID-19 криза с по-голяма степен на издръжливост от демократична и екологична гледна точка чрез официално признаване и прилагане на активната субсидиарност, за да се гарантира, че се предприемат действия на равнището, чието действие ще доведе до максимална добавена стойност за гражданите, и че са налице координирани и ефективни процеси на вземане на решения;
12. подчертава, че Конференцията за бъдещето на Европа е възможност, която трябва да се използва за насърчаване на Дома на европейската демокрация. Като основни участници в прилагането и разработването на практики на демокрацията на участието и съвещателната демокрация, които допълват и укрепват представителната демокрация, градовете и регионите са от жизненоважно значение за повишаване на общественото доверие в демократичния процес на вземане на решения; поради това призовава институциите на ЕС да използват конференцията като възможност да изпробват иновативни мерки (като например интерактивната многоезична цифрова платформа и гражданските групи), които потенциално биха могли да се превърнат в постоянни характеристики на процедурите на ЕС за вземане на решения, и да се осведомят по-добре за нуждите на местните и регионалните власти, като същевременно отчитат необходимостта от промени в Договора;
13. подчертава, че развитието на регионите зависи в голяма степен от качеството на тяхната физическа свързаност. Във връзка с това изтъква необходимостта от насърчаване на железопътния транспорт като основен елемент за решаване на проблема с изключването от обществен транспорт на отдалечените и по-слабо развитите региони; подчертава необходимостта от задълбочаване на интеграцията между екологосъобразните, иновативните и безопасните видове транспорт; признава, че регионалните летища играят важна роля в териториалното сближаване на ЕС за слабо населените, периферните или по-слабо развитите региони; подчертава, че с оглед на глобалните предизвикателства, които могат да бъдат преодоляни единствено чрез сътрудничество, регионите и градовете в ЕС трябва да се съсредоточат едновременно в рамките на ЕС и извън него;
14. вижда голям потенциал за избраните на регионално и местно равнище милион политици от ЕС да допринесат за Дома на европейската демокрация и отбелязва, че съгласно последното ни проучване преобладаващото мнозинство от тези политици заявяват, че засилването на участието им ще подобри функционирането на демокрацията в ЕС;

15. възлага на своя председател да предаде Годишния регионален и местен барометър на ЕС за 2021 г. и настоящата резолюция на председателите на Европейския парламент, Европейската комисия и Европейския съвет, както и на държавните и правителствените ръководители на 27-те държави — членки на ЕС, и насърчава местните и регионалните политици на изборна длъжност в Европа да разпространят доклада сред гражданите и местните медии.

Брюксел, 13 октомври 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Резолюция на Европейския комитет на регионите относно 26-ата конференция на страните по РКООНИК и световните и местните алианси за действия в областта на климата

(2022/C 61/02)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ,

1. изразява дълбока загриженост относно констатациите, представени в последния доклад на Междуправителствения комитет по изменение на климата на тема *Изменението на климата през 2021 г. — физическата научна основа* ⁽¹⁾, в който се потвърждава спешната необходимост от въвеждане на ефективни и всеобхватни стратегии за постигане на целта на Парижкото споразумение за ограничаване на глобалното затопляне значително под 2 градуса по Целзий, за предпочитане под 1,5 градуса по Целзий, в сравнение с прединдустриалните равнища, за борба с изменението на климата и за смекчаване и адаптиране към променящия се климат;
2. подчертава факта, че местните и регионалните власти (МРВ) осигуряват прилагането на 70 % от мерките за смекчаване на последиците от изменението на климата, на 90 % от политиките за адаптиране към изменението на климата и на 65 % от действията по целите за устойчиво развитие (ЦУР), като осъществяват една трета от публичните разходи и две трети от публичните инвестиции в ЕС. В това си качество те са на предна линия в справянето с последиците от изменението на климата на местно и регионално равнище и в повишаването на устойчивостта на своите територии по отношение на предизвикателствата, свързани с климата;
3. припомня, че в Парижкото споразумение се признава важната роля на многостепенното управление в политиките относно климата и необходимостта от ангажиране с регионите, градовете и недържавните участници; настоятелно призовава този принцип да се прилага на практика на всички равнища на управление, за да се развият връзки и да се отстранят различията между националните, регионалните и местните политики в областта на изменението на климата; подчертава по-голямата роля на МРВ в международните преговори и инициативи относно изменението на климата и приветства съществуващите инициативи на мрежите на МРВ и техния принос към Платформата на недържавни участници по РКООНИК за действия в областта на климата (NAZCA); подчертава решаващата роля на местните власти и общинските органи (LGMA) за обединяването на тези гласове в световен мащаб и за непрекъснатото укрепване на световна мрежа от поднационални органи на управление, които желаят да се борят с изменението на климата;
4. счита, че засилването на политически значимите, демократично избрани недържавни участници като МРВ, които са най-близко до гражданите, в глобалното управление на климата е ключово условие за постигането на световните цели в областта на климата, и че поради това е от основно значение в регулаторната рамка на РКООНИК да се отдаде дължимото на тази форма на управление „от долу нагоре“, като се признае официално нейната роля в процеса на вземане на решения;
5. подчертава ключовата роля на КР като институционален представител на повече от един милион местни и регионални лидери и мрежа от мрежи; счита, че тази уникална позиция следва да бъде използвана, за да може КР да засили ролята си в глобалното управление на климата; поради това призовава РКООНИК да създаде Меморандум за разбирателство с Европейския комитет на регионите, в качеството му на институционален представител на европейските градове и региони, като постави акцент по-специално върху смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към това изменение в сектори, в чието управление МРВ вече участват активно, като например търсенето и предлагането на енергия, мобилността и транспорта, селското стопанство, управлението на отпадъците, градоустройството и сградите и управлението на наводненията;
6. подчертава, че текущите дейности и ангажименти от страна на регионите и градовете следва да играят важна роля в подготовката и да придобият официална видимост на 26-ата конференция на страните по РКООНИК в Глазгоу; поради това призовава РКООНИК да си сътрудничи с КР и други партньори, имащи отношение към въпроса, от групата на местните органи на самоуправление и общинските власти (LGMA) с цел официалното признаване на приноса на поднационалните власти (т.е. приносите, определени на регионално и местно равнище) за официално признаване, наблюдение и насърчване на намаляването на емисиите на парникови газове от страна на градовете, местните власти и регионите в световен мащаб, като се вземе за пример Декларацията от Единбург относно биологичното разнообразие;
7. призовава председателството на Обединеното кралство на COP26 да гарантира, че планираните санитарни мерки във връзка с COVID-19 позволяват на недържавните участници да играят активна роля в работата на COP26 в Глазгоу; във връзка с това призовава Европейската комисия да гарантира достатъчно участие и ангажираност на делегацията на КР като част от делегацията на ЕС на 26-ата конференция на страните по РКООНИК; отново заявява своя ангажимент за сътрудничество с делегацията на ЕП;

⁽¹⁾ Пълният текст на доклада е на разположение на адрес https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/IPCC_AR6_WGI_Full_Report.pdf.

8. подчертава, че амбицията на Европейския зелен пакт да превърне Европа в първия неутрален по отношение на климата континент до 2050 г. се прилага вътрешно чрез интегриране на критерии за устойчивост във всички политики на ЕС, като същевременно се определят темповете на световно равнище; подчертава, че Европейският зелен пакт и инициативите на зелените пактове на местно и регионално равнище следва да бъдат инструменти за постигане на целите на Парижкото споразумение, за пълно изпълнение на Програмата на ООН до 2030 г. и за постигане на ЦУР и да представлява амбициозен принос на ЕС към глобалната рамка за биологичното разнообразие за периода след 2020 г., за която ще се вземе решение на 15-ата конференция на страните по Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие ⁽²⁾. Едновременно с постигането на неутралност по отношение на климата, Европейският зелен пакт следва да бъде икономически жизнеспособен и да не налага големи тежести и разходи на потребителите и предприятията;

9. изразява твърдо убеждение, че 26-ата конференция на страните по РКООНИК представлява възможност да се погледне напред и да се подготви почвата за амбициозна глобална програма за 2050 г., допълваща подхода на ЦУР с Парижкото споразумение. Тъй като в Европейският зелен пакт вече са разгледани системните връзки с много области на политиката, имащи отношение към въпроса, ако се прилага правилно, той може да вдъхнови и мотивира Глобален зелен пакт;

10. призовава страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) да добавят в правилата за глобалния преглед задължение за страните да се консултират с местните и регионалните власти и да ги включват на етапа на изготвяне на тяхното представяне; по-специално призовава страните да включат поднационалното равнище в преразглеждането на своите НОП чрез организирането на система за национален диалог преди заседанията на Конференцията на страните;

11. подчертава, че е важно ЕС да ръководи световните преговори със своята амбициозна и приобщаваща политика в областта на климата, поради това признава Европейския законодателен акт за климата като неоспорим сигнал и ангажимент, който поставя Европейския съюз на първа линия в действията в областта на климата; във това отношение настоятелно призовава и за избягване на допълнително отчуждаване на гражданите чрез амбиции в областта на климата, които имат сериозни последици за бюджетите на домакинствата, много от които са силно засегнати от пандемията от COVID-19. Разходите за пакети от амбициозни политики не трябва да се поемат от гражданите и малките предприятия;

12. във връзка с това подчертава, че много европейски региони обявиха извънредна ситуация в областта на климата преди обявяването на извънредната ситуация в областта на климата от Европейския парламент и вече въведоха свои собствени амбициозни закони в областта на климата; поради това счита, че техният експертен опит следва да присъства в по-голяма степен в световната дипломация по въпросите на климата;

13. призовава за по-бързо адаптиране и изпълнение на мисиите на ЕС „Адаптиране към изменението на климата“ и „Неутрални по отношение на климата градове“ и други съответни мисии, например такива, свързани с почвите, здравето и океаните, след като бъдат одобрени; призовава МРВ да изготвят свои собствени стратегии за адаптиране към изменението на климата и смекчаване на последиците от него с цел повишаване на защитата и устойчивостта на местните общности и естествените местообитания ⁽³⁾;

14. въпреки че напълно подкрепя амбицията на рамката на ЕС в областта на климата, призовава за конкретни действия в подкрепа на тези цели, при които да се гарантира, че нито един регион или гражданин няма да бъде пренебрегнат. Необходимо е да се отдели особено внимание за въгледобивните региони, регионите с високи въглеродни емисии, по-слабо развитите региони и островите и да им се осигури по-голяма специална подкрепа;

15. приветства стартирането на Конференцията за бъдещето на Европа и призовава Европейският зелен пакт да бъде централна тема, тъй като изменението на климата, справедливият преход и устойчивото развитие оказват пряко въздействие върху икономиката, общественото здраве и благосъстоянието на гражданите на ЕС; счита, че в тази рамка Европейският пакт за климата може да играе решаваща роля и да се превърне в най-добра практика, която да бъде възпроизведена в световен мащаб;

16. изразява готовност да организира съвместно с Европейската комисия, Европейския парламент и други съответни организации поредица от граждански диалози и тематичен ден за местните действия в областта на климата, за да представи добавената стойност на Европейския зелен пакт и да демонстрира различни местни инициативи. Същевременно повтаря призива си към членовете на КР да дават пример и да насърчават местните и регионалните конференции на страните;

17. призовава всички страни по РКООНИК, в сътрудничество с поднационалните органи на управление и недържавните участници, да допринасят конструктивно за процеса, водещ до COP26, наред с другото, като насърчават местните консултативни органи, гражданските конвенции, местните и регионалните конференции на страните по РКООНИК, както и полуофициалните институции, като например местните и регионалните младежки съвети и парламенти;

⁽²⁾ Петнадесета среща на Конференцията на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие (CBD COP 15).

⁽³⁾ COR-2021-01903, Становище на КР относно „Изграждане на устойчива на изменението на климата Европа — новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата“.

18. подчертава значението на научните изследвания и събирането на данни относно прогнозираните климатични различия в различните региони, както и на моделирането на климата и оценките на въздействието върху климата с цел изграждане на основани на факти политики в областта на климата, които зачитат и принципа на технологична неутралност. Счита, че е необходимо да се засили междурегионалното сътрудничество за подпомагане и защита на най-уязвимите региони и групи граждани;

19. подкрепя създаването на научни платформи на местно равнище относно изменението на климата (които вече съществуват в различни региони и играят ролята на „местен комитет по изменение на климата“), и включването им в мрежи за обмен на информация, за да се насърчи сътрудничеството с учените и да се подпомогне процесът на вземане на решения от страна на местните служители на изборни длъжности;

20. подчертава, че въпреки амбициозните действия, предприети от множество градове и региони, много от тях все още не знаят своето настоящо и предишно равнище на емисиите на парникови газове, нито разполагат с анализ на уязвимостта спрямо изменението на климата, поради което им е трудно да оценяват количествено своите усилия и да ги сравняват; призовава Европейската комисия, по-специално чрез пълноценно използване на местните и регионалните енергийни агенции, Съвместния изследователски център (JRC) и Европейската агенция по околната среда (ЕАОС), в сътрудничество с националните служби за изготвяне на националните инвентаризации на парникови газове, да подкрепя МРВ в тяхната оценка и докладване на емисиите, в анализа на основните въздействия от изменението на климата върху техните територии, както и при изготвянето на планове за действие в областта на климата, поемайки ангажменти на местно и регионално равнище, като присъединяването им към Конвента на кметовете и признаването на техните усилия, като предоставя европейски средства;

21. приветства работата на РКООНИК за внедряване на енергията от възобновяеми източници като предпоставка за успешното опазване на климата; счита, че за широкомащабно внедряване на енергия от възобновяеми източници в близко бъдеще са необходими амбициозни цели и мерки за разширяване, както и мащабно и децентрализирано планиране на инфраструктурата;

22. отправя искане към Европейската комисия да си сътрудничи с КР, за да проучи по какъв начин планове за действие в областта на климата на регионално равнище биха могли да играят ролята на приноси, определени на регионално и местно равнище, като осигуряват местен принос към Парижкото споразумение относно изменението на климата, и да бъдат официално признати като допълнение към национално определените приноси (НОП), като се отдели специално внимание на избягване на двойното отчитане; като начало регионално и местно определените приноси следва да станат неразделна част от националните планове в областта на енергетиката и климата (НПЕК) чрез преразглеждане на Регламента относно управлението на енергийния съюз;

23. във връзка с това подкрепя общата рамка за докладване от Световния конвент на кметовете като стъпка към съпоставимост на местните и регионалните усилия и призовава Европейската комисия да продължи да подкрепя и разширява инициативи като Конвента на кметовете за климата и енергетиката както в рамките на ЕС, така и извън него;

24. счита, че изпълнението на местно равнище на действията в областта на климата трябва да бъде допълнено и обогатено чрез обмен на информация, партньорско обучение и отчитане на многообразието на териториите; мрежите и съюзите на местните и регионалните участници са от първостепенно значение за повишаване на знанията на регионално, национално и световно равнище;

25. ще продължи да укрепва сътрудничеството си със световните, европейските и националните сдружения на местните и регионалните власти, с общностите на заинтересованите страни от регионите и градовете и с националните парламенти и с други участници;

26. оценява междуинституционалното сътрудничество и засиленото взаимодействие с неговите партньори, като например: регионалните парламенти чрез Конференцията на регионалните законодателни събрания на Европа (CALRE), инициативата RLEG, насърчавана от група региони със законодателни правомощия, мрежата RegHub и мрежата на Алианса за сближаване, кампанията на КР за Европейския зелен пакт, младите политици на изборни длъжности чрез собствената си специална програма, регионалните и местните политики, отговарящи за центровете Europe Direct и пилотния проект *Изграждане на Европа с помощта на местните органи*;

27. подчертава ролята на финансирането за постигането на целите в областта на климата и адаптиране към изменението на климата, както и необходимостта местните органи на управление да си партнират с частния сектор и финансовите институции, за да се отключат устойчиви инвестиции в съответствие с амбициите за нулеви емисии, нулево замърсяване, минимални равнища на отпадъците и адаптиране към изменението на климата; отново призовава за пряк достъп на местните и регионалните власти до фондовете на ЕС за проектите по Зеления пакт и предлага Европейската комисия да изготви специална програма за иновации в областта на климата за местните органи на управление;

28. счита глобалната урбанизация за основен сектор в областта на климата с оглед на действията в областта на климата и финансирането ⁽⁴⁾; с оглед на нарастващата урбанизация отбелязва основната роля на градовете по пътя към неутралност по отношение на климата като изпитателни центрове за иновации и нови подходи за смекчаване и адаптиране към изменението на климата, по-специално що се отнася до устройството на територията, устойчивата мобилност, жилищата на достъпни цени и ефективните в енергийно отношение сгради; подновява подкрепата си за инициативи, насочени към представяне на най-добри практики и трансфер на знания, като например мисията на „Хоризонт 2020“ за неутрални по отношение на климата градове, партньорствата по Програмата за градовете и др.;

29. счита, че Европейските групи за териториално сътрудничество (ЕГТС) и други трансгранични структури играят важна роля за улесняването и насърчаването на трансграничното, транснационалното и междурегионалното сътрудничество в областта на адаптирането към изменението на климата и смекчаването на последиците от него;

30. приветства работата на РКООНИК относно връзката между политиките в областта на равенството между половете и климата ⁽⁵⁾ и призовава Европейската комисия да работи в същата посока; призовава световните и европейските участници да инвестират в сравнителен анализ и данни, групирани по полов признак, за да се разбере напълно въздействието на изменението на климата върху всички уязвими групи, да се приложат техники за бюджетиране, съобразено с равенството между половете, и да се гарантира равен достъп до представителство при изготвянето на политиките за всички полове и на всички равнища. С оглед на това подкрепя призива за подобряване на баланса между жените и мъжете в делегациите на ЕС и националните делегации в СОР;

31. отново призовава за по-добро отразяване на съображенията, свързани с околната среда и изменението на климата, във външните отношения на ЕС, и по-специално в неговата търговска политика. Подчертава също значението на обмена на опит между партньори в рамките на платформите за териториално сътрудничество, като ARLEM и CORLEAP, както и чрез партньорства между градовете. Изменението на климата следва да остане стратегически дипломатически приоритет на ЕС, за да се окаже подкрепа на трети държави при приемането и прилагането на амбициозни политики за постигане на неутралност по отношение на климата и за постигане на целта на Парижкото споразумение;

32. счита, че един съвместим с правилата на СТО механизъм за въглеродна корекция по границите би могъл да засили прехода към неутралност по отношение на климата в световен мащаб, и вижда несъмнената роля на МРВ, които могат да допринесат за този процес чрез дипломация на поднационално равнище по въпросите на климата;

33. напълно подкрепя ключовите действия, които националните правителства и финансовите институции следва да предприемат, като предпоставки за действия в областта на климата на местно равнище, както е посочено в Пътя на селищата за действия в областта на климата ⁽⁶⁾;

34. възлага на своя председател да изпрати настоящата резолюция на Европейската комисия, Европейския парламент, словенското председателство на Съвета на ЕС и председателя на Европейския съвет.

Брюксел, 13 октомври 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁴⁾ Схемите за търговия с МЧР/емиси в градските райони (член 6, параграф 4 относно пазарните механизми) и Устойчивото, интегрирано градско и териториално развитие (член 6, параграф 8 относно непазарния механизъм). Член 6 от Парижкото споразумение.

⁽⁵⁾ <https://unfccc.int/gender>.

⁽⁶⁾ Партньорство от Маракеш за глобални действия в областта на климата, 2021 г.

СТАНОВИЩА

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

INTERACTIO — КОМБИНИРАНО ЗАСЕДАНИЕ — 146-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА КР, 12.10.2021 г. —
14.10.2021 Г.

Становище на Европейския комитет на регионите — „Стратегия на регионите ЕС за правата на детето и Европейската гаранция за децата“

(2022/С 61/03)

Докладчик:	Jari ANDERSSON (FI/EPP), член на местна асамблея: Градски съвет на Састамала
Отправни документи:	Предложение за препоръка на Съвета — Създаване на Европейска гаранция за децата COM(2021) 137 final Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Стратегия на ЕС за правата на детето COM(2021) 142 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. отбелязва, че местните и регионалните власти играят важна роля във връзка с предоставянето на основни услуги и борбата с бедността, както и че Европейската комисия и държавите членки следва да гарантират участието на властите в изпълнението на съобщението относно стратегия на ЕС за правата на детето и предложението за препоръка на Съвета за създаване на Европейска гаранция за децата;
2. посочва, че в миналото Европейският комитет на регионите е коментирал ролята на местните и регионалните власти в борбата с детската бедност и утвърждаването на правата на децата;
3. отбелязва, че държавите членки са информирани в достатъчна степен за начините, по които настоящите европейски мерки за борба с детската бедност и утвърждаване на правата на децата се прилагат на различни равнища на местното и регионалното управление;
4. би желал да участва в бъдещ диалог относно политиката за децата и младежта и сътрудничеството с Европейската комисия, Съвета на Европейския съюз, гражданското общество, групите за правата на детето и други заинтересовани страни.

Общи съображения

5. приветства предложението на Европейската комисия за препоръка на Съвета за създаване на Европейска гаранция за децата и съобщението на Комисията относно стратегия на ЕС за правата на детето, чиято цел е ефективно насърчаване на усилията на държавите членки и на местните и регионалните власти за намаляване на детската бедност и подобряване на правата на децата, за да се гарантира по-голяма справедливост и приобщаване в Съюза, както и в регионите и общините/градовете. В този процес трябва да се спазва принципът на субсидиарност;
6. подчертава, че детето е преди всичко дете, независимо от своя етнически произход, пол, националност, социален и икономически произход, способности или място на пребиваване, и че висшият интерес на детето трябва да се отчита във всички политики, процеси и мерки, които засягат деца, на всяко равнище. Европейската комисия и държавите членки трябва да гарантират, че във всички вътрешни и външни политики, мерки и програми на ЕС, които пряко или косвено засягат децата, техните права се разглеждат приоритетно и се вземат под внимание, в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето и Хартата на основните права на Европейския съюз, както и че във всички процеси на вземане на решения се запазва последователност;

7. изтъква, че в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето и Хартата на основните права на Европейския съюз всяко дете следва да има право на подходящ жизнен стандарт и равни възможности в живота от ранна възраст. Укрепването на социално-икономическото приобщаване на децата и техните семейства е от решаващо значение за намаляване на бедността и неравностойното положение между поколенията и за постигането на тази цел е от първостепенно значение да се гарантира предоставянето на подходяща социална и здравна закрила и подкрепа, както и достъп до висококачествено образование, обучение и работни места за семействата;

8. настоятелно призовава държавите членки да предоставят достатъчна и подходяща финансова подкрепа, за да се гарантира ефективното прилагане на Конвенцията на ООН за правата на детето от 1989 г., и ги призовава да продължат усилията за преодоляване на структурните неравенства;

9. отбелязва значението на прилагането на координирани действия от страна на наднационалните, националните, регионалните и местните власти за ефективното изпълнение на целите на инициативите на Европейската комисия;

10. изтъква значението на тясното сътрудничество с местните и регионалните власти, на насърчаването на диалога с местните общности за подобряване на равнището на защита на правата на децата и на организирането на кампании за предоставяне на информация и за популяризиране на местно и регионално равнище с финансиране от ЕС за повишаване на осведомеността относно правата на децата на обществото като цяло и на децата в частност;

Гаранция за децата

11. посочва, че за да се гарантира ефективна защита на правата на децата, трябва да се разгледат бедността и социалното приобщаване на различните етнически групи и маргинализирани общности, и че бедността и социалното изключване могат значително да ограничат бъдещите възможности на децата и техните семейства;

12. насочва вниманието към необходимостта от предприемане на конкретни действия за справяне с този проблем, които да бъдат насочени предимно към децата в най-неравностойно положение; за всички деца трябва да се обезпечи качествено образование, така че на всички да се гарантират еднакви възможности за развитие на техния потенциал;

13. подчертава необходимостта от определяне на добри практики за намаляване на детската бедност и подобряване на достъпа до основни услуги за децата и прилагането на правата на децата; във връзка с това препоръчва местните и регионалните власти да бъдат включени в усилията за повишаване на осведомеността и обмен на добри практики в целия Съюз и предлага за тази цел да бъдат организирани международни, национални и регионални конференции и проучвателни посещения;

14. приветства предложението за Мрежа на ЕС за правата на детето, съставена от национални представители, международни и неправителствени организации, представители на местните и регионалните власти и деца. Мрежата има за цел да укрепи диалога относно правата на децата и взаимното обучение между Европейския съюз и държавите членки и да подпомогне изпълнението, мониторинга и оценката на стратегията;

15. отбелязва със задоволство, че държавите членки, в които процентът на децата, изложени на риск от бедност и социално изключване, е по-висок от средния за ЕС, ще трябва да заделят целево 5 % от Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) за борба с детската бедност;

16. настоятелно призовава всички държави членки, а не само тези, които са засегнати в най-голяма степен от детската бедност, да заделят достатъчно средства за подкрепа на препоръките на Европейската гаранция за децата. В този дух подчертава положителните въздействия на финансовата подкрепа за семействата с деца като ефективен метод за борба с детската бедност. Целта би трябвало да бъде разработването на всеобхватна екосистема за инвестиции за европейските деца въз основа на гаранцията за децата, Механизма за възстановяване и устойчивост, структурните фондове и националните ресурси, за да се подобри ефективното предоставяне на качествени и приобщаващи услуги за всички деца;

17. отбелязва, че предприятията и социалното предприемачество могат да играят основна роля за прилагането на Европейската гаранция за децата, и посочва необходимостта да се инвестира в развитието на този капацитет, като се гарантира достъп до финансиране и обучение по предприемачество; същевременно развитието на образователни институции и системи за социално подпомагане в по-слабо развитите държави членки чрез финансиране от ЕС също е от съществено значение за прилагането на Европейската гаранция за децата;

18. приветства целите на ЕС в областта на заетостта, уменията и социалната закрила, включително целите, свързани с детската бедност, и посочва, че институциите на ЕС и националните, регионалните и местните власти, както и социалните партньори носят съвместна отговорност за прилагането на стълба на социалните права;

19. би подкрепил предложението за определяне на национален координатор по Гаранцията за децата (омбудсмани по въпросите на децата и др.) за всяка държава членка, който да разполага с достатъчно ресурси и правомощия за популяризиране, координиране и наблюдение на въпросите, свързани със стратегията за правата на детето и Гаранцията за децата.

Стратегия на ЕС за правата на детето

20. приветства инициативата на Комисията за изготвяне на нова всеобхватна стратегия за правата на детето;

21. отбелязва, че европейските местни и регионални власти имат уникална възможност да предприемат положителни действия за отстояване на правата на децата, да насърчават тяхното развитие в защитена среда, където получават уважение и добро отношение, и да действат, с цел да се гарантира, че децата са защитени от всякаква форма на насилие, в т.ч. малтретиране и занемаряване. Следва да се насърчава сътрудничеството между местните и регионалните власти и ЕС следва да подкрепя по-ефективни партньорства между тези органи, по-специално с оглед на обмена на добри практики;

22. призовава Комисията и държавите членки да гарантират адекватното финансиране на стратегията на ЕС за правата на детето, като се уверят, че вътрешното и външното финансиране на ЕС, както и националните бюджети, подкрепят изпълнението на приоритетите, определени в стратегията;

23. предлага да се изготвят пътна карта и по-точен график за изпълнение на инициативата в сътрудничество с държавите членки, с участието на местните и регионалните власти и специализираните институции на местно и регионално равнище.

Социална закрила

24. приветства ангажимента на Комисията да представи инициатива в подкрепа на разработването и укрепването на интегрирани мерки за закрила на детето. Тези мерки ще насърчат по-добрата съвместна работа и сътрудничество на всички съответни органи и организации;

25. призовава отговорните национални органи да гарантират ефективна и достъпна социална закрила и услуги за закрила на децата и подрастващите, като осигуряват сигурна и приобщаваща среда, в която децата и младите хора получават добро отношение, и да обръщат внимание на превантивните мерки, ранната намеса и подкрепата за семействата в уязвимо положение;

26. отбелязва, че в следващата политическа рамка на европейския семестър въпросът за децата трябва да бъде разглеждан надлежно;

27. настоятелно призовава държавите членки, предвид принципа на субсидиарност, изложен в член 165 от ДФЕС, да гарантират равен достъп до качествено и приобщаващо образование и грижи в ранна детска възраст за всички деца с оглед на постигането на целите от Барселона за участие и превръщането на образованието и грижите в ранна детска възраст от услуга, основана на търсенето, в право за всяко дете, залегнало в европейското законодателство като законно и социално право.

Образование

28. освен това настоятелно призовава държавите членки да гарантират, че всяко дете има достъп до качествено образование на равнопоставена основа, независимо от етническия си произход, религия или убеждения, увреждане, националност, имиграционен статут или статут на пребиваване, пол или сексуална ориентация; призовава държавите да предприемат подходящи мерки за борба с отсъствията от училище и преждевременното напускане на училище;

29. подчертава ролята на минимален праг за родителски отпуск с цялостно възнаграждение и детски надбавки. Родителският отпуск може да бъде разделен на отделни права за всеки родител и да е с възможност за гъвкаво използване, включително на по-късен етап в детството;

30. посочва, че качеството на основното обучение на учителите, възпитателите и другите специалисти в тази област, както и на неговото актуализиране е от решаващо значение за образованието, благосъстоянието и приобщаването на всички деца; подчертава освен това необходимостта от адекватно, дългосрочно, стабилно и основано на нуждите финансиране за училищата и детските ясли, което да гарантира и жизнеспособността на по-малките училища в селските райони; освен това могат да се използват и стипендии за деца с нисък социално-икономически статус;

31. счита, че недопускането на различия в качеството на училищата в рамките на държавите членки и в рамките на Съюза е ключова цел;

32. приветства предложението за препоръка на Съвета относно смесеното обучение за висококачествено и приобщаващо начално и средно образование, както и за препоръка на Съвета относно „Пътища към успеха в училище“, която има за цел да преодолее обвързаността на образователните постижения със социалния, икономическия и културния статус; подкрепя призива на Европейската комисия към държавите членки да гарантират ефективен равен достъп до цифрови инструменти и високоскоростна интернет връзка, цифрова грамотност, достъпни онлайн учебни материали и образователни инструменти за

всички деца; същевременно подчертава необходимостта в стратегията да бъде включено и предоставянето на инструменти за децата със специални нужди, живеещи в бедност, в маргинализирани общности, например децата, произхождащи от семейства на мигранти, и децата от ромски произход, или в отдалечени и селски райони, както и насоки и обучение в областта на цифровите технологии за децата и подрастващите в неравностойно социално положение и техните семейства; застъпва се за публична финансова подкрепа за цифрово оборудване за съответните деца;

33. насърчава развитието на добре оборудвани училища за надарени деца, особено в регионите, изправени пред големи социални предизвикателства;

34. подчертава, че онлайн обучението не следва никога да се превръща в постоянен заместител на присъственото преподаване, особено когато достъпът до технологии е ограничен: присъственото преподаване играе важна роля в социалното общуване, качествено учене и развитие;

35. подчертава значението на развиването на умения за самостоятелен живот на младите хора и предоставянето на обучение за преподавателите чрез програми за отпускане на безвъзмездни средства;

36. подчертава необходимостта да се гарантира функционирането на социалните услуги за младите хора, които напускат системата за закрила на детето, като им се предоставят средства за жилищно настаняване, обучение и подкрепа, които да насърчават проектите за самостоятелен живот, за да могат те да се интегрират в социалната и професионалната сфера;

37. посочва необходимостта от управление на центрове за развитие, безплатни програми за полагане на грижи за талантиливи деца, живеещи в трудни условия и желаещи да се учат;

38. подчертава, че учебните заведения трябва да имат капацитета да предоставят основни услуги, с цел да се гарантира, че децата, които учат в тях, са в достатъчно добро здраве, както физическо, така и психическо.

Насилие, извършвано от деца и срещу деца

39. настоятелно призовава Европейския съюз, неговите държави членки и региони да засилят мерките за прекратяване на всички форми на насилие и дискриминация, насочени към децата, включително физическо, сексуално, икономическо и психологическо насилие, злоупотреба, занемаряване, малтретиране и онлайн насилие, принудителни бракове, трафик на деца мигранти, изтезания, убийства на честта, генитално осакатяване на жени, кръвосмешение, преждевременно напускане на училище и използване на деца като войници;

40. отбелязва, че стратегията на ЕС за правата на детето трябва да отчита всички регулаторни и други инициативи, свързани с правата на детето, за да се гарантира съгласуваност в областта на защитата на децата от насилие, трафик на хора и малтретиране. отправя и настоятелен призив към Комисията да публикува точен график за въпросните предложения и да гарантира правилното изпълнение на препоръките;

41. подчертава значението на разработването на превантивни подходи за борба с всички форми на насилие срещу деца на равнището на ЕС и в държавите членки. Това включва насърчаване на усилията за гарантиране на доброто отношение към децата и подрастващите и създаване на защитаваща ги среда във всички области на техния живот. Местните и регионалните власти, местните и регионалните специализирани институции трябва да участват в разработването на превантивни подходи на национално равнище.

Здраве на децата

42. призовава Европейската комисия и държавите членки да популяризират точната информация относно ваксинацията, за да се подобри доверието в стратегията за ваксинация и да се гарантира, че последиците от дезинформацията не оказват отрицателно въздействие върху здравето на децата;

43. приветства стратегията за възстановяване и устойчивост с оглед на насърчаването на бързо и приобщаващо възстановяване от пандемията от COVID-19;

44. посочва необходимостта от извършване на конкретна оценка на въздействието на пандемията върху психичното здраве на децата и подрастващите, от увеличаване на инвестициите в грижи за психичното здраве и от разработване на стратегии за защита на децата и подрастващите от психични заболявания.

Права и миграция на децата

45. изтъква необходимостта от гарантиране на съдебна система, съобразена с интересите на детето, с подходящи и приобщаващи процедури, които да позволяват да се вземат предвид специфичните нужди на децата, и отбелязва, че е важно да се гарантира правото на децата да бъдат изслушвани, да бъдат информирани на ясен и прост език, който могат да разберат лесно и който да е адаптиран към тяхната възраст, способност за разбиране и етап от развитието, и да получават помощ от законен представител, когато това е необходимо;

46. приветства ангажмента на Европейската комисия да подкрепя държавите членки при разработването на ефективни и надеждни алтернативи на задържането на деца по време на процедурите за миграция;
47. подчертава значението на подкрепата за децата, които са жертви на домашно насилие, чрез улесняване на достъпа им до социални услуги и услуги за психично здраве, за да се улесни тяхното възстановяване и психично благосъстояние. Освен това тези услуги трябва да бъдат мобилизирани срещу проявите на насилие от страна на деца и да улесняват реинтеграцията на младите хора, които са извършили насилие;
48. противопоставя се на задържането на деца на основания, свързани с миграцията. Висшият интерес на детето трябва да бъде водещият принцип;
49. призовава за внимателно наблюдение на децата на всеки етап от страна на компетентния орган и/или обществените служби, чието задължение е да защитават децата;
50. приветства ангажмента на Европейската комисия да работи по премахването на детския труд във веригите на доставки на дружествата от ЕС, по-специално чрез законодателна инициатива за устойчиво корпоративно управление. Призовава за забрана на вноса на продукти, получени в резултат на детски труд;
51. подчертава значението на насърчаването на социалното приобщаване и борбата с расизма и дискриминацията, насочени срещу непридружени деца и подрастващи мигранти;

Правото на детето да бъде изслушано и да участва, когато се разглеждат въпроси и се вземат решения, които го засягат

52. отново заявява, че в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето и Хартата на основните права на Европейския съюз на децата трябва да се гарантира възможността да участват във вземането на решения, които засягат живота им, и да бъдат изслушвани по начин, съобразен с тяхната възраст и зрялост;
53. подчертава значението на разработването на превантивни дейности сред младите хора, а именно предотвратяване на употребата на алкохол, тютюневи изделия, наркотици. Във връзка с това препоръчва участието на местните власти, образователните институции и специализираните институции в разработването на превантивни дейности и в повишаването на осведомеността относно опасностите от употребата на алкохол, тютюн и наркотици;
54. подчертава значението на повишаването на осведомеността относно правата на децата и насърчаването на участието на децата в процесите на вземане на решения на всички равнища;
55. приветства предложението на Европейската комисия за насърчаване и подобряване на приобщаващото и систематично участие на децата на местно, национално и европейско равнище чрез създаване на платформа за участие на децата;
56. настоятелно призовава държавите членки и регионите да въведат, подобрят и осигурят достатъчно ресурси за нови и съществуващи подходи към участието на децата на местно, регионално и национално равнище;
57. насърчава Европейския съюз и неговите държави членки да положат допълнителни усилия за насърчаването на диалог между лицата, отговорни за вземането на решения на национално равнище, и младите хора. Във връзка с това предлага да се организират съвместни семинари, в сътрудничество с местните власти, с цел младите хора да бъдат включени във вземането на решения и да бъдат взети под внимание техните виждания относно развитието на политиките, които ги засягат;
58. приветства неотдавнашното назначаване от Европейската комисия на първия координатор на ЕС за младежта, Биляна Сиракова, в съответствие с предложението в изготвената от Европейската комисия Стратегия на ЕС за младежта за периода 2019—2027 г. Отново отправя призив за планиране на редовни срещи между КР и координатора за младежта и за формализиране на тяхното сътрудничество⁽¹⁾;

ЗАКЛЮЧЕНИЯ

59. призовава най-малко 5 % от ЕСФ+ при споделено управление да бъдат заделени за подпомагане на проекти в рамките на Европейската гаранция за децата и за създаването на ефективна екосистема за инвестиции за европейските деца, която съчетава средства на ЕС и национални ресурси. За всяка държава членка следва да бъде определен национален координатор по Гаранцията за децата, който да разполага с необходимите правомощия за популяризиране, наблюдение и докладване на въпросите, свързани със стратегията за правата на детето и Гаранцията за децата. В съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето и Хартата на основните права на Европейския съюз на всички деца трябва да се гарантира възможност да участват във вземането на решения, засягащи техния живот, и да бъдат изслушвани по съобразен с тяхната възраст и зрялост начин;

⁽¹⁾ Становище на КР Европейски корпус за солидарност и новата стратегия на ЕС за младежта, COR-2018-03892-00-00-AC-TRA.

60. отбелязва необходимостта от признаване и идентифициране на основната роля на местните и регионалните власти в борбата с детската бедност и защитата на децата от всякаква форма на насилие, както и тяхната решаваща роля за предотвратяване на дискриминацията и социалното изключване. Това се наблюдава при усилията на местно равнище за справяне с пандемията от COVID-19, когато много региони, градове и общини реагираха бързо и приложиха мерки за смекчаване на отрицателните последици на детската бедност, например чрез предоставяне на продоволствено подпомагане на нуждаещите се семейства по различни начини;

61. отбелязва, че държавите членки и другите участници следва да се подготвят за многобройните предизвикателства, чието възникване може да се очаква след отминаването на пандемията поради промените в условията на живот на децата и семействата. В предложението за Европейска гаранция за децата местните и регионалните власти играят централна роля в предоставянето на целенасочени основни услуги. Поради това е от съществено значение местните власти и регионите да бъдат включени като основни партньори в разработването и прилагането на Гаранцията за децата, насърчаването на многостепенното управление и разработването на съвместна отговорност и координирани стратегии за местните, националните и европейските равнища на управление.

Брюксел, 12 октомври 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — „Ефективно ангажиране на местните и регионалните власти в изготвянето на споразуменията за партньорство и оперативните програми за периода 2021—2027 г.“

(2022/С 61/04)

Докладчик: Juraj DROBA (SK/EKP), управител на Братиславския край

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. посочва, че като основен инвестиционен инструмент на ЕС политиката на сближаване е преди всичко насочена към намаляване на икономическите, социалните и териториалните различия между регионите в ЕС и справяне със структурните предизвикателства като създаване на работни места, запазване на съществуващите работни места, конкурентоспособност, икономически растеж, устойчива мобилност, борба с изменението на климата и социалното изключване; едновременно с това подчертава, че регионите, градовете и общините носят отговорност за цялостното и устойчиво развитие на своите територии и следователно би трябвало да разполагат с подходящите финансови средства за изпълнението на тази задача;
2. подчертава, че добавената стойност на политиката на сближаване на ЕС надхвърля доказаното положително икономическо, социално и териториално въздействие, тъй като тя предполага също ангажираността на държавите членки и регионите към укрепването на европейската интеграция;
3. подчертава, че законодателството на ЕС относно политиката на сближаване изисква участието на местните и регионалните власти на всички етапи от програмния период — от планирането през изпълнението и мониторинга до оценката; счита, че като част от програмната процедура тези власти следва да участват активно в анализа на потребностите и определянето на мерките за изготвяне на споразуменията за партньорство и тематичните оперативни програми, с оглед справяне със специфичните предизвикателства в регионите и постигане на целите на политиката на сближаване. В противен случай съществува риск начинът на подготовка на тези документи да не отговаря на нуждите по места;
4. подчертава, че ключовите правила за участие на партньорите са залегнали в Европейския кодекс на поведение за партньорство в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове ⁽¹⁾ (Европейски кодекс), който остава валиден и през новия програмнен период;
5. отбелязва, че стратегическото планиране е основата на успешното изпълнение на политиката на сближаване. Ключовите документи на тази политика са споразуменията за партньорство и оперативните програми, чрез които се определят стратегическите приоритети, включително отпускането на финансови средства и предложените мерки, които ще окажат значително въздействие върху развитието на регионите през следващото десетилетие;
6. призовава за незабавно приемане на основните стратегически документи за новия програмнен период, така че изпълнението им да започне възможно най-скоро;
7. приветства интереса, изразен от предстоящото словенско председателство на Съвета на ЕС, за по-нататъшно проучване на въпроса за партньорството в рамките на ЕСИФ с цел подобряване на неговото прилагане, и е готов да сътрудничи;

Прилагане на принципите на партньорство и многостепенно управление

8. принципът на партньорство и моделът на многостепенното управление, които се основават на засилена координация между публичните органи, икономическите и социалните партньори и гражданското общество, могат да допринасят ефективно за по-добрата комуникация на целите и резултатите на политиката на ЕС;
9. отбелязва, че подходът на партньорство е колективна, основана на участието дейност, в която участват публичните органи на европейско, национално, регионално и местно равнище, както и съответните социално-икономически партньори и представители на гражданското общество;

⁽¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 240/2014 на Комисията от 7 януари 2014 г. относно Европейски кодекс на поведение за партньорство в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове (ОВ L 74, 14.3.2014 г., стр. 1).

10. посочва, че прилагането на принципите на партньорство и многостепенно управление допринася за по-добро определяне на потребностите, по-силен колективен ангажимент за постигане на целите, чувство за съпричастност сред участващите партньори и по-добро допълване с други инструменти. Прилагането на тези принципи спомага и за засилване на подкрепата за общия европейски проект чрез популяризиране на приноса на политиката на сближаване за решаването на местните проблеми, като по този начин доближава ЕС до хората и намалява демократичния дефицит;

11. счита, че задълбоченият анализ на съответната територия от страна на местните и регионалните власти осигурява основата за добро разработване на програмите. В допълнение към това сътрудничеството между заинтересованите страни на различни равнища на управление допринася за по-доброто взаимодействие между техните политики и предотвратява дублирането или противоречивите подходи в дадена област;

12. подчертава, че регионалните и местните власти вече имат богат опит в подготовката и изпълнението на няколко програмни периода, върху който трябва да се съгласи в съответствие с принципа на партньорство, за да се подготви по-добре новият програмен период; посочва обаче, че техният опит сочи също, че принципите на партньорство и многостепенно управление се съблюдават в различна степен в отделните държави — членки на ЕС, и че протичащите процеси в рамките на службите на публичната администрация не са непременно приобщаващи;

13. отбелязва като цяло, че официалното партньорство е застъпено в децентрализираните или федералните държави с установени механизми за сътрудничество, въпреки че все още има какво да се подобрява, докато ролята на местните и регионалните власти често е ограничена в по-малките унитарни държави. Същевременно в много държави преобладава усещането, че колкото по-отдалечени са регионите, градовете и общините от столицата, толкова по-слаба е тяхната роля в подготовката на програмния период; призовава всички държави — членки на ЕС, да гарантират правилното прилагане на многостепенното управление, за да могат всички местни и регионални власти да се възползват от него;

14. изразява силна загриженост, че не е възможно принципът на партньорство да се прилага правилно във всички държави членки. Преговорите по споразуменията за партньорство и оперативните програми показваха, че въпреки че в повечето случаи са били проведени консултации с местните и регионалните власти, тяхното участие не е означавало пълноценно партньорство, както е посочено в Европейския кодекс на поведение за партньорство;

15. изразява загриженост във връзка с недостатъчния напредък в някои държави членки по отношение на отварянето на пространства за диалог и комуникация с оглед на изготвянето на регионалните стратегически документи за програмния период 2021-2027 г., доколкото финансовите средства от структурните фондове, които ще бъдат предоставени за изпълнението на оперативните програми, все още не са известни.

16. изразява загриженост относно основните констатации в проучване ⁽²⁾, които показват, че участието на партньорите в подготовката на новия програмен период се е подобрило съвсем слабо в сравнение с програмния период 2014—2020 г. и че начинът, по който се осъществява партньорството, също се е променил съвсем слабо, поради което неговият потенциал не се използва пълноценно; по същия начин е загрижен и във връзка с констатацията, че твърде много местни и регионални власти са ангажирани единствено с обществените консултации и нямат по-пряка роля в изготвянето на стратегическите документи. В страни, в които принципът на партньорство не е правилно установен и е чисто повърхностен, Европейската комисия би трябвало да оказва помощ и при разглеждането на механизми за насочването на партньорството в правилната посока.

17. призовава Европейската комисия и държавите членки да повишат привлекателността на финансирането по линия на политиката на сближаване на ЕС чрез по-нататъшно опростяване и ограничаване на свръхрегулирането, както и да разгледат възможността за намаляване на сложността и, когато е целесъобразно, на броя на регламентите и насоките;

18. счита, че пълноценното партньорство не може да бъде наложено с регламент или законодателен акт, а е резултат от дългосрочен диалог, който се основава на взаимното доверие и уважение, политическата култура и искрения интерес на страните, участващи в предоставянето на най-добрите решения за съответната област; посочва, че за този дългосрочен и основан на доверието диалог е необходима също и ясна и надеждна правна и оперативна рамка, за която отговарят и институциите на ЕС;

19. изразява съжаление, че регламентът за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост не изисква прилагането на Кодекса за поведение, а само препоръчва участието на местните и регионалните власти, което доведе до изготвянето на националните планове за възстановяване и устойчивост при закрити врати и при много слабо участие и без значителен принос от страна на местните и регионалните власти, което застрашава капацитета за усвояване и използване на фондовете. На практика това превръща местните и регионалните власти в обикновени субекти, които в рамките на своите правомощия изпълняват решенията, взети от държавите членки.

⁽²⁾ Прилагане на принципите на партньорство и многостепенно управление при програмирането на политиката на сближаване за периода 2021–2027 г., <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/effcb753-a6ff-11eb-9585-01aa75ed71a1>.

20. посочва, че в редица държави потенциалът на партньорството не се използва пълноценно и не се взема под внимание в достатъчна степен, и призовава да се търсят примери за добри практики, за да се даде възможност на заинтересованите страни да играят ефективна роля; изразява съжаление и във връзка с това, че правителствата в някои държави членки не възприемат нови подходи за привличане на партньори и повтарят установени модели от миналото, което възпрепятства ефективното партньорство; в този контекст обаче приветства намерението на Европейската комисия да поднови Европейската мрежа за партньорски практики, с което се цели обмен на опит и изграждане на капацитет, и изразява готовност да допринесе активно за тази инициатива;

21. подчертава, че привличането на заинтересованите страни, укрепването на капацитета им и вземането под внимание на техните гледни точки продължават да бъдат най-голямото предизвикателство при осъществяването на партньорствата, и изразява съжаление, че някои от възраженията на местните и регионалните власти от последния програмен период не са взети под внимание и че по този начин се запазват проблемите с привличането на партньори; поради това призовава Европейската комисия да изиска от държавите членки да обяснят защо не са взели под внимание тези възражения и да представят конкретни мерки за привличането и подпомагането на заинтересованите страни през новия програмен период;

22. счита, че ефективната организация на процесите на многостепенно управление изисква не само вертикален подход, включващ различните равнища на управление, но и хоризонтално измерение с участието на съответните социално-икономически партньори, представители на гражданското общество или академичните среди;

23. посочва, че местните власти често се чувстват недостатъчно представени, имат незначителна роля или гласът им остава нечул в подготвителните процеси. Предвид големия брой общини, които участват в преговорите, тяхното представителство се осъществява основно от съответните им сдружения, които следователно играят важна роля в процеса на подготовка. В рамките на техните структури обаче градовете и общините трябва да разполагат с подходящ капацитет, за да са добре информирани, така че да познават в достатъчна степен текущите процеси и да могат да им влияят чрез сдруженията си;

24. подчертава необходимостта местните и регионалните власти да играят доминираща роля в комитетите за наблюдение на оперативните програми и призовава управляващите органи да ги включат активно и в подготовката на програмите по Interreg;

25. призовава принципите на партньорство да бъдат изцяло приложени и в рамките на новите инструменти, като например Механизма за справедлив преход, Механизма за възстановяване и устойчивост и други нови инструменти, финансирани по линия на Next Generation EU; отбелязва същественото въздействие, което Механизмът за възстановяване и устойчивост ще окаже върху политиката на сближаване, както и риска от евентуално дублиране и несъответствия между тези инструменти;

26. призовава за прилагане на принципа на партньорство и в рамките на общата селскостопанска политика (ОСП) при изготвянето и изпълнението на стратегическите планове; във връзка с това следва да се предвиди активно участие на местните и регионалните власти, по-специално в действията по линия на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР); подчертава възможностите, които предлага прилагането на принципа на партньорство в рамките на ОСП, по-специално във връзка с намирането на синергии между проектите, финансирани по линия на ЕФРР и втория стълб на ОСП;

27. подчертава значението на паралелната дипломация на регионалните и местните власти на европейско равнище и призовава Европейската комисия да включи местните и регионалните власти в преговорите относно споразуменията за партньорство и оперативните програми; чрез представяне на аргументи, изградени въз основа на потвърдените данни и познаването на местните проблеми, тези органи могат да допринесат за по-ефективното и реалистично определяне на приоритетите в стратегическите документи;

28. подчертава, че местните и регионалните власти могат да оформят оперативните си програми по такъв начин, че на интегрирането на принципа на равенство между половете да бъде отредено важно място в съответствие с член 16, буква е) от Междунституционалното споразумение, с амбицията на Европейската комисия да предвиди интегрирането на принципа на равенство между половете в програмите на ЕС и с плана за прилагане на методология за оценка на въздействието по признак пол в оценките на въздействието не по-късно от 1 януари 2023 г.; призовава държавите членки и местните и регионалните власти да вземат това предвид на всички етапи от програмирането;

29. подчертава, че различията в графика за изготвяне на националните планове за възстановяване и устойчивост и споразуменията за партньорство могат, в някои случаи, да възпрепятстват ефективната институционална координация и да ограничат търсенето на полезни взаимодействия; приоритетът, който може да се даде на финансирането по Механизма за възстановяване и устойчивост спрямо това по политиката на сближаване, поради оказвания натиск за бързото прилагане на Механизма и усвояване на средствата, може да намали броя на дейностите при програмирането и изпълнението на политиката на сближаване за 2027 г., като допринесе за допълнително забавяне и проблеми с усвояването на финансирането по линия на политиката на сближаване; предупреждава за риска от неравномерно възстановяване на различните европейски региони и увеличаване на неравенствата, поради липсата на пространствен подход при формулирането на планове,

финансирани от Механизма за възстановяване и устойчивост; поради това призовава европейските и националните власти да ускорят подготовката на споразуменията за партньорство и оперативните програми и да засилят полезните взаимодействия между споразуменията за партньорство и националните планове за възстановяване и устойчивост;

30. призовава съответните документи да бъдат своевременно изпращани на местните и регионалните власти преди работните срещи; в същото време изразява съжаление, че партньорите често разполагат с много малко време, за да коментират документите, и поради това призовава да им се предостави подходящ срок, съизмерим с важността на документите, по които се правят коментари. Участието на регионалните и местните власти не следва да бъде само формалност и винаги трябва да се предоставя обратна информация относно направените коментари;

31. призовава Европейската комисия да следи отблизо прилагането на принципа на партньорство както в неофициалните преговори с държавите членки, така и при оценката на проектите на споразуменията за партньорство и оперативните програми, и да предоставя препоръки на държавите членки и съответните органи за подобряване на процесите на партньорство;

32. предлага в сътрудничество със словенското председателство на Съвета на ЕС да се организира съвместен семинар, посветен на участието на регионалните и местните власти и вземането под внимание на техните гледни точки, за да се повиши ефективността на подготовката и изпълнението на програмите в областта на политиката на сближаване; освен това предлага темата за партньорството в рамките на ЕСИФ да бъде разгледана в контекста на инициативата за по-добро законотворчество и също да бъде включена в дневния ред на заседанията на Съвета, за да се подчертаят ползите от ефективното партньорство и многостепенното управление при подготовката и изпълнението на програмите на политиката на сближаване, като се демонстрира, че този подход спомага за постигането на общите политически цели на ЕС и следователно следва да се прилага и в други области на политиката;

Европейски кодекс за поведение за партньорство в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове

33. подчертава значението на Европейския кодекс на поведение за партньорство и ролята на принципа на партньорство при укрепване на колективната ангажираност и отговорност по отношение на политиката на сближаване;

34. отбелязва, че Европейският кодекс за поведение съдържа подробни препоръки за ефективното прилагане на партньорствата, като същевременно отчита специфичните нужди на местно и регионално равнище;

35. подчертава, че член 6 от делегирания регламент на Комисията изисква балансирано участие на партньорите в изготвянето на споразуменията за партньорство и оперативните програми, както и съблюдаване на Европейския кодекс за поведение; поради това призовава управляващите органи и централните координационни органи да следват стриктно тези изисквания и да привлекат партньорите към участие, излизашо извън рамките на обикновените официални консултации;

36. възнамерява да следи отблизо прилагането на Европейския кодекс на поведение по време на изготвянето на споразуменията за партньорство и оперативните програми в съответствие с политическите си приоритети за периода 2020—2025 г. ⁽³⁾; също така отправя искане към Комисията да провери ефективното прилагане на принципа на партньорство преди одобряването на националните споразумения за партньорство и оперативните програми;

37. отбелязва, че принципът на партньорство беше установен във връзка с Европейския кодекс за поведение за програмния период 2014—2020 г. и следователно не отразява новите инструменти и положението след избухването на пандемията; поради това счита, че принципът на партньорство следва да бъде укрепен в Европейския кодекс за поведение, както вече призова в свои предходни становища;

38. призовава регионалните и местните власти да участват пълноценно в средносрочния преглед на програмния период 2021—2027 г., включително в изготвянето на становище на КР, посветено на опита от изпълнението през първите години и очакванията на местните и регионалните власти относно финансовите пакети, както и относно техническото изпълнение през оставащото време от текущия програмен период; това може да доведе и до изготвяне на проучване за оценка на опита от прилагането на препоръките на Европейския кодекс за поведение десет години след неговото въвеждане през 2024 г.; КР следва да участва в изготвянето на заданието на проучването, да го обсъди и да участва във формулирането на препоръки за последващи действия във връзка със заключенията от проучването;

39. призовава Европейската комисия да наблюдава отблизо и да оценява прилагането на Европейския кодекс за поведение и, ако дадено партньорство не се използва в достатъчна степен, да го преразгледа въз основа на примери за добри практики в държавите членки; призовава Европейската комисия да вземе предвид препоръките на това становище, както и заключенията от експертни семинари, в случай на преразглеждане на кодекса;

⁽³⁾ <https://cor.europa.eu/bg/our-work/Pages/cor-priorities.aspx>.

40. препоръчва на Европейската комисия, въз основа на събраните добри примери, да призове държавите членки да изготвят планове за действие относно начините за подобряване на подхода на партньорство при изпълнението и мониторинга на текущия период на финансиране;

41. същевременно препоръчва на Европейската комисия да обмисли създаването на барометър за прилагането на партньорствата, който би насърчил по-широкото им използване;

Ориентиран към местните условия подход

42. подчертава, че участието на местните и регионалните власти в изготвянето на споразуменията за партньорство и оперативните програми е основно условие за стратегическото им конфигуриране, така че да отразяват реалните потребности на конкретния район, и счита, че ефективното прилагане на партньорствата и многостепенното управление е от съществено значение за по-доброто определяне на инвестиционните приоритети, които да бъдат подкрепени от ЕСИФ. От съществено значение за ефективното насочване на инвестициите е да се вземат предвид регионалните и местните особености на съответния район, включително природни и демографски фактори, които го поставят в неравностойно положение. Местните и регионалните власти трябва също да участват в подбора на показателите и отпуснатите средства на региона, чийто обем следва да съответства на структурните му проблеми; поради различията между регионите и в рамките на регионите все още е необходимо да се инвестира в основна инфраструктура, предоставяща основни услуги в областта на околната среда, транспорта, информационните и комуникационните технологии, социалните услуги, здравеопазването и образованието;

43. подчертава, че регионите, градовете и общините познават своите райони и основните предизвикателства там, за да постигат европейски цели като Зеления пакт и глобални цели като целите за устойчиво развитие; те са наясно със силните и слабите страни на социално-икономическата структура (напр. области с проблеми в мобилността, околната среда и устойчивия преход, климата, енергийния преход, социалното приобщаване и борбата срещу неравенствата, образованието, цифровизацията и др.) и са в състояние да оценят, въз основа на данни, очакваното въздействие на всяка мярка, както и да направят предложения за по-целенасочени мерки или за преработване на съществуващите мерки;

44. подчертава, че пандемията от COVID-19 показва за пореден път значението на местните и регионалните власти за усвояването на структурните и инвестиционните фондове; същевременно на преден план беше изведена липсата на финансови средства в много местни и регионални власти; във връзка с това приветства мерките за гъвкавост, въведени от Европейската комисия в пакетите CRII и CRII+; призовава Комисията да представи предложение за удължаване на срока на ставката на съфинансиране в размер на 100 % с още една година, за удължаване на срока на действие на правилото „n+3“ и за временно увеличаване на прага на държавната помощ de minimis, така че местните и регионалните власти да получат достатъчна подкрепа в тези трудни времена;

45. счита, че ориентираният към местните условия подход може съществено да допринесе за устойчив екологичен и цифров преход, и препоръчва извършването на по-чести оценки на териториалното въздействие в рамките на различните цели на политиката на сближаване и целите на Европейския зелен пакт и стратегията в областта на цифровите технологии;

46. счита, че при справянето с териториалните предизвикателства следва да се наблегне на ориентирания към местните условия интегриран подход за сметка на чисто секторния подход. Именно неблагоприятните последици от секторното разделение и задушаването на интересите на участниците възпрепятстват цялостния и интегриран подход към решаването на проблеми;

47. счита, че интегрираните териториални стратегии за регионите и градовете (основани на ИТИ и BOMP) имат огромен потенциал за оказване на положително влияние върху акцента на националните оперативни програми, така че да се вземат под внимание конкретните регионални и местни предизвикателства; поради това призовава оперативните програми да бъдат съгласувани с тези стратегии, което ще позволи правилното им насочване. В съответните раздели на оперативните програми следва да бъде взето предвид и регионалното измерение, за да се избегнат несъответствия между различните стратегически документи;

48. приветства факта, че по време на програмния период 2021—2027 г. и по отношение на прилагането ще се постави силен акцент върху интегрираните териториални инвестиции, и счита, при целесъобразност, че предложените в интегрираните стратегии мерки следва да бъдат автоматично подкрепяни, без да са необходими конкретни покани за заявяване на интерес. Стратегиите за ИТИ следва да бъдат всеобхватни и да включват всички мерки, независимо от правомощията на участващите органи (държава, региони, общини);

49. посочва, че като част от изпълнението на интегрираните териториални инвестиции регионите на ЕС разполагат с добре установени платформи за сътрудничество, основани на принципите на партньорство и многостепенно управление, които са в състояние ясно да определят основните предизвикателства и да идентифицират най-подходящите отговори;

50. призовава за създаването на ефективни механизми, които да позволят на местните и регионалните власти да участват в подбора на мерки за ИТИ въз основа на териториалния принцип, независимо от правомощията на съответните субекти; препоръчва Европейската комисия и държавите членки да анализират съществуващите ефективни механизми за сътрудничество в държавите членки, които могат да служат като примери за добри практики;

51. счита, че е полезно да се обърне внимание на определянето на приоритетите в рамките на по-малки динамични тематични групи, които въз основа на проверими данни за регионите ще анализират предизвикателствата и ще предлагат отговори в рамките на дадена секторна тема;

52. съзнава, че липсата на данни на регионално равнище и в рамките на трансгранични региони е пречка пред ефективното насочване на инвестициите; поради това призовава Европейската комисия да засили събирането на статистически данни (чрез Евростат и ESPON) на ниво 3 по NUTS в рамките на различните секторни политики, свързани с целите на политиката на сближаване — данни, които ще се използват и за измерването на напредъка на съответната територия; счита също така, че индексът за социален напредък на ЕС, който Европейската комисия актуализира в края на 2020 г., е подходящ инструмент;

53. счита още, че липсата на административен и аналитичен капацитет е пречка пред ефективното участие на местните и регионалните власти и призовава през новия програмен период този капацитет да бъде подкрепен;

Използване на цифрови инструменти и последиците от пандемията

54. изразява съжаление, че избухването на пандемията забави преговорите между законодателите по програмите на ЕС и оттам подготовката на споразуменията за партньорство и оперативните програми, които не бяха завършени навреме за началото на новия програмен период, и призовава за незабавно ускоряване на подготвителната работа и обсъжданията;

55. изразява съжаление и че мерките за смекчаване на разпространението на пандемията възпрепятстваха или отложиха сътрудничеството с регионалните и местните власти, в някои случаи с до няколко месеца, което ще има отрицателни последици за развитието на техните области;

56. предупреждава за появата на тенденции към централизация в програмирането и изпълнението на европейските структурни и инвестиционни фондове в резултат на пандемията и паралелното функциониране на два програмни периода;

57. отбелязва, че пандемията предостави и възможност за включване на партньори чрез широкото използване на цифровите инструменти за комуникация, които в известна степен улесниха контактите между заинтересованите страни и биха могли да окажат положително въздействие върху балансираното участие на различни партньори, които иначе не биха били в състояние да участват в подготовката;

58. отбелязва обаче, че по време на онлайн срещи често партньорите разполагат с ограничени възможности за взаимодействие, и поради това счита, че е необходимо постоянно да се подобряват условията за участие по време на онлайн срещите. Необходимо е да се възприемат редица техники и подходи за водене на обсъжданията, както и да се осигури техническа подкрепа, за да се улеснят онлайн срещите;

59. препоръчва също така в бъдеще да се използват примери за добри практики по отношение на употребата на онлайн и интерактивни инструменти за комуникация, но счита, че цифровите решения не могат да заменят физическите срещи и консултации и следва да се използват само като допълнително средство в зависимост от формата и естеството на дискусиата.

Брюксел, 12 октомври 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

**Становище на Европейския комитет на регионите — Програма за борба с тероризма за ЕС:
предвиждане, предотвратяване, защита, ответни действия**

(2022/C 61/05)

Докладчик:	Karl VANLOUWE (BE/EA), член на регионална асамблея: Фламандски парламент
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Програма за борба с тероризма за ЕС: предвиждане, предотвратяване, защита, ответни действия COM(2020) 795 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Въведение

1. приветства програмата на Комисията за борба с тероризма ⁽¹⁾, в която се признава ключовата роля на местните и регионалните власти за, наред с другото, предотвратяването на радикализацията и защитата на обществените пространства;
2. изразява съгласие с Комисията, че транснационалният характер на терористичните мрежи изисква засилено сътрудничество за защита и подкрепа на нашите общи ценности и норми, нашия европейски начин на живот и плуралистичното ни общество;
3. посочва, че борбата срещу тероризма се вписва в политиката за сигурност, която е споделена компетентност между Съюза и държавите членки, като поддържането на обществения ред и опазването на вътрешната сигурност са от компетентността на държавите членки в съответствие с Договора за функционирането на Европейския съюз ⁽²⁾ и във връзка с това изтъква и ролята на регионалните правоприлагащи органи в някои държави членки;
4. посочва, че подбудите за терористичните нападения в ЕС са различни и според Европол могат да бъдат разделени на 5 категории: джихадистки тероризъм, лев и анархистки тероризъм, десен тероризъм, етно-националистически и сепаратистки тероризъм и тероризъм, свързан с конкретен повод, и привлича вниманието към нарастващия брой самостоятелно действащи извършители ⁽³⁾;
5. посочва, че ограничаването на свободата на движение поради мерките, свързани с COVID-19, затруднява действията на терористите, че, за съжаление, те намират начини да ги заобиколят и че трябва да се вземе предвид социално-икономическото въздействие на пандемията, което създава допълнителен риск от радикализация и кризисна ситуация, която терористите могат да използват за по-нататъшно разпространение на своите цели и дейности ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾;

Предвиждане

Стратегическо разузнаване и оценка на заплахите

6. признава, в контекста на транснационалния характер на терористичните мрежи, жизненоважното значение на Центъра на Европейския съюз за анализ на информация (EU INTSEN) за вътрешната сигурност на ЕС и приветства призива на Комисията за по-добро интегриране на стратегическото разузнаване и за по-нататъшно предоставяне на EU INTSEN на качествени оценки на заплахите от страна на националните служби за сигурност и разузнавателни служби, както и за предоставяне на необходимите ресурси на Центъра;

⁽¹⁾ COM(2020) 795 final.

⁽²⁾ член 4, член 67 и член 72 от ДФЕС.

⁽³⁾ Европол, 2020 г. Доклад за състоянието и тенденциите в областта на тероризма в Европейския съюз (TE-SAT) за 2020 г.

⁽⁴⁾ Европол, 2020 г. Доклад за състоянието и тенденциите в областта на тероризма в Европейския съюз (TE-SAT) за 2020 г.

⁽⁵⁾ Изпълнителна дирекция на Комитета за борба с тероризма към Съвета за сигурност на ООН (2020 г.). Въздействието на пандемията от COVID-19 върху тероризма, борбата с тероризма и противодействието на насилническия екстремизъм.

Укрепване на капацитета за ранно разкриване

7. приветства, в контекста на разследването във връзка със сигурността в ЕС, увеличаването на капацитета за ранно откриване на потенциални терористични заплахи, като подчертава значението на оперативната съвместимост с цел обмен на информация;
8. подкрепя допълнителното интегриране на научноизследователския аспект посредством програма „Хоризонт Европа“ в цикъла на политиката за сигурност. Във връзка с това Европол може да предложи подкрепа при определянето на ключови научноизследователски теми и изготвянето и изпълнението на съответните рамкови програми на ЕС;

Изпреварване на събитията: ролята на новите технологии

9. признава възможностите на новите иновативни технологии като изкуствения интелект и безпилотните въздухоплавателни средства за проактивно откриване на терористични заплахи и за допринасяне за сигурността на обществените пространства; приветства ангажмента на Комисията да финансира проекти за разработване на нови технологии чрез Програмата на ЕС за градовете ⁽⁶⁾ и призовава за обмен на най-добри практики между правителствата, промишлеността и експертите;
10. посочва, че новите технологии създават и нови заплахи, и приветства, наред с другото, планове на Комисията за по-добро откриване, проследяване и идентифициране на потенциално злонамерено използване на безпилотни въздухоплавателни средства;
11. посочва, че по принцип, но особено при новите технологии, трябва да има стремеж към постигане на баланс между правото на сигурност и физическа неприкосновеност, от една страна, и останалите основни права и свободи, от друга; във връзка с това следва да се въведат принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване и да се изведат на преден план пропорционалността и независимия съдебен надзор;

Предотвратяване*Противодействие на екстремистките идеологии онлайн*

12. приветства ангажмента на Комисията, в сътрудничество с Европол, чието компетентно звено следва да бъде укрепено по отношение на ресурсите и капацитета, да подкрепя по-нататъшното прилагане на Протокола на ЕС за действие при кризи с цел справяне с разпространението на терористично съдържание онлайн;
13. отбелязва ангажмента на Комисията да разшири списъка с престъпления на равнището на ЕС ⁽⁷⁾, така че да бъдат включени престъпленията от омраза и изказванията, проповядващи омраза, и нейното предложение за законодателен акт за цифровите услуги ⁽⁸⁾; подчертава необходимостта да се вземат предвид правните рамки в държавите членки в това отношение и посочва, че трябва винаги да се вземат под внимание всички основни права и свободи, включително правото на свободно изразяване на мнение;
14. подчертава значението на разпространението на противоположни и алтернативни послания в борбата срещу радикализацията, тероризма и дезинформацията и приветства ангажмента на Комисията да подкрепя държавите членки при разработването на такава стратегическа комуникация;

Подкрепа за местните участници за по-издръжливи общности

15. изтъква ангажмента си да продължи да играе активна роля в борбата срещу радикализацията и приветства подкрепата на Комисията за Мрежата за осведоменост по въпросите на радикализацията ⁽⁹⁾ и инициативата „Градовете в ЕС срещу радикализацията“ ⁽¹⁰⁾;
16. подчертава, по-специално по отношение на ранното откриване на радикализацията, значението на мултидисциплинарния подход в сътрудничество с гражданското общество, посочва най-добрите практики, като например местните интегрирани звена за сигурност, в които местните администрации, полицията, организации за социална превенция, (неформалните) образователни служби, консултанти по религиозни въпроси и др. се обединяват в насочен към всеки конкретен случай подход към радикализираните лица ⁽¹¹⁾; в този контекст изтъква принципа на споделянето на служебната тайна, който е от решаващо значение, призовава за обмен на най-добри практики в това отношение и подчертава, че при това трябва да се взема предвид законодателството в държавите членки във връзка със защитата на неприкосновеността на личния живот;

⁽⁶⁾ <https://futurium.ec.europa.eu/en/urban-agenda/security-public-spaces>.

⁽⁷⁾ Член 83, параграф 1 от ДФЕС.

⁽⁸⁾ COM(2020) 825 final.

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/radicalisation_awareness_network_en

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/internal-security/counter-terrorism-and-radicalisation_en

⁽¹¹⁾ https://preventie-radicalisering-polariserend.vlaanderen.be/sites/preventie-radicalisering-polariserend/files/leidraad_livc.pdf

17. припомня, че местните и регионалните власти са най-пряко изправени пред възможностите и предизвикателствата на интеграцията, и очаква по-специално на това равнище подкрепа от Комисията за запазване и укрепване на социалното сближаване, включително чрез нейния План за действие за интеграция и приобщаване ⁽¹²⁾;

Затвори, реабилитация и реинтеграция

18. приветства ангажмента на Комисията да се съсредоточи в по-голяма степен върху въпроса за радикализацията в затворите чрез дерадикализация, реабилитация и реинтеграция на радикализираните затворници; подчертава необходимостта от всеобхватен подход, чрез който служителите в затворите, социалните работници, консултантите по религиозни въпроси и др. да получават специализирано обучение за това как да се справят с радикализираните затворници, при който предоставянето на насоки на радикализираните лица не спира след тяхното задържане или дерадикализация, и посочва значението на обмена на най-добри практики;

Консолидиране на знания и подкрепа

19. приветства ангажмента на Комисията да подкрепи по-нататъшното развитие на националните мрежи на заинтересованите страни; очаква предложенията за създаване на център за знания на ЕС за предотвратяване на радикализацията, който, в допълнение на споделянето на знания и експертен опит, следва да насърчава оптималното използване на възможностите за финансиране в различни програми на ЕС; отбелязва високото равнище на знания и експертен опит, с които вече разполагат в местните и регионалните власти ⁽¹³⁾ и призовава при развитието на национални мрежи на съответните участници и Центъра за знания на ЕС за предотвратяване на радикализацията да бъдат включени компетентни регионални правоприлагащи органи и разузнавателни служби;

20. подчертава освен това значението на фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС) в европейската борба срещу тероризма и изтъква необходимостта да се гарантира, че делът от средствата, управлявани от държавите членки, ще достига до всички компетентни национални и регионални органи в тази област;

Защита

Защита на хората в обществените пространства

21. изтъква уязвимостта на обществените пространства спрямо терористични атаки, приветства ангажмента на Комисията за укрепване на принципа „сигурност още при проектирането“; очаква виртуалния архитектурен наръчник по градоустройство на Комисията за интегриране на аспектите на сигурността при проектирането на бъдещето и обновяването на съществуващите обществени пространства и посочва, че трябва да се постигне баланс между сигурността на обществените пространства и тяхната откритост, достъпност и удобство за използване;

22. отчита високата символична стойност на местата за поклонение, които често ги превръщат в мишена на терористи, и очаква проектите, които Комисията възнамерява да подкрепи в сътрудничество с държавите членки за подобряване на тяхната физическа защита, като отново трябва да се постигне баланс между тяхната откритост, удобство за използване и достъпност;

Градовете като гръбнака на градската сигурност

23. приветства предложенията на Комисията относно ангажмента на ЕС за сигурност и издръжливост на градовете и новата инициатива „Градове срещу радикализацията и тероризма“ и призовава да се работи въз основа на принципа за „обслужване на едно гише“, за да се гарантира единно звено за контакт;

24. призовава Комисията да включи Комитета на регионите като пълноправен партньор в ангажмента на ЕС относно сигурността и издръжливостта на градовете и винаги да се консултира с него относно съответните предложения;

25. подчертава, че средствата на политиката на сближаване на ЕС могат също да се използват за предотвратяване на радикализацията и за подобряване на публичната инфраструктура чрез инвестиции, насочени към социалното сближаване, интеграцията и издръжливостта;

⁽¹²⁾ COM(2020) 758 final.

⁽¹³⁾ Фламандски парламент (2015 г.). Документ 366 (2014—2015 г.) — № 3 и Фламандско правителство, (2017 г.). Фламандски план за действие за предотвратяване на радикализацията, която води до насилие, и поляризацията.

Повишаване на издръжливостта на критичната инфраструктура

26. подчертава риска, свързан с критичната инфраструктура като терористична цел, подчертава значението на докладването на киберинциденти в контекста на законодателството относно сигурността на мрежите и информационните системи⁽¹⁴⁾ и очаква предложенията на Комисията за повишаване на издръжливостта на операторите и укрепване на сигурността срещу физически и цифрови рискове;

27. приветства факта, че обхватът на предложението за директива относно устойчивостта на критичните субекти⁽¹⁵⁾ е значително разширен, така че да включва секторите на енергетиката, транспорта, здравеопазването, питейната вода, отпадъчните води, цифровата инфраструктура, публичната администрация и космическото пространство. Отново отправя призива си⁽¹⁶⁾ към Европейската комисия в бъдеще да разгледа възможността за по-нататъшно увеличаване на броя на секторите, които да бъдат обхванати от директивата, като включи и веригите за дистрибуция на стоки от първа необходимост;

Гранична сигурност

28. припомня, че свободното движение на хора в рамките на ЕС трябва да бъде неразривно свързано с подходящ контрол на външните граници, изразява съгласие с Комисията, че е необходимо да се направи повече за постигането на ефективна система за управление на границите с цел систематично контролиране на всички пътници по външните граници, така че лицата, заподозрени в тероризъм, да бъдат откривани и да им бъде отказвано влизане в ЕС, и очаква предложенията на Комисията за нова Шенгенска стратегия;

29. признава необходимостта от постигане на оперативна съвместимост и бързо и пълно прилагане на Системата за влизане/излизане (СВИ)⁽¹⁷⁾, Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS)⁽¹⁸⁾ и Европейската информационна система за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство (ECRIS-TCN)⁽¹⁹⁾;

30. признава, в контекста на новите регламенти относно Шенгенската информационна система (ШИС)⁽²⁰⁾, необходимостта от въвеждане на автоматизирана система за дактилоскопична идентификация (AFIS) и от включване в ШИС на информация относно чуждестранни бойци терористи, предоставена от доверени трети държави;

Предотвратяване на достъпа на терористите до средства за извършване на нападение

31. признава заплахата, която представляват самоделните взривни вещества, подкрепя призива на Комисията за пълно въвеждане и прилагане на законодателството относно прекурсорите на взривни вещества⁽²¹⁾ и подчертава значението на редовната оценка и актуализиране на това законодателство;

Ответни действия

Оперативна подкрепа: подсилване на Европол

32. признава решаващата роля на Европол и неговия Европейски център за борба с тероризма (ECTC); подчертава необходимостта от допълнителни ресурси и приветства ангажмента на Комисията⁽²²⁾ за укрепване на мандата на Европол, за да може Европол ефективно да си сътрудничи с частноправни субекти, да подкрепя националните наказателни разследвания на тероризма по отношение на обработката и анализа на големи информационни масиви и да използва своя експертен опит в областта на научните изследвания и иновациите;

Сътрудничество в областта на правоприлагането

33. подчертава необходимостта от транснационално и междусекторно сътрудничество в борбата срещу тероризма, призовава за засилено сътрудничество между регионалните и националните правоприлагащи органи и Европол, подчертава добавената стойност на съответното обучение на CEPOL⁽²³⁾, очаква предложението на Комисията за Кодекс на ЕС за полицейско сътрудничество и призовава в него да се вземе предвид децентрализираната структура, която имат някои държави членки в областта на сигурността; приветства ангажмента на Комисията да продължи да подкрепя и защитава мрежата от специални звена за намеса „Атлас“⁽²⁴⁾ и призовава за проучване на възможностите за обединяване и споделяне;

⁽¹⁴⁾ Директива (ЕС) 2016/1148.

⁽¹⁵⁾ COM(2020) 829 final.

⁽¹⁶⁾ Становище на КР относно устойчивостта на критичните субекти, NAT-VII/017.

⁽¹⁷⁾ <https://www.eulisa.europa.eu/Activities/Large-Scale-It-Systems/Sis-Ii>

⁽¹⁸⁾ <https://www.eulisa.europa.eu/Activities/Large-Scale-It-Systems/Etiias>

⁽¹⁹⁾ <https://www.eulisa.europa.eu/Activities/Large-Scale-It-Systems/Ecris-Tcn>

⁽²⁰⁾ Регламент (ЕС) 2018/1860, Регламент (ЕС) 2018/1861 и Регламент (ЕС) 2018/1862.

⁽²¹⁾ Регламент (ЕС) 2019/1148.

⁽²²⁾ COM(2020) 796 final.

⁽²³⁾ <https://www.cepol.europa.eu/education-training/what-we-teach/counter-terrorism>

⁽²⁴⁾ Решение 2008/617/ПВР.

Укрепване на обмена на информация

34. признава необходимостта от по-силна координация, сътрудничество и обмен на информация между местните и регионалните органи, държавите членки, полицията, правосъдието, службите за сигурност и разузнавателните служби помежду им, както и със съответните европейски агенции; изтъква най-добрите практики, при които се използват мултидисциплинарни работни групи, работни групи и звена за сигурност на местно, регионално и национално равнище ⁽²⁵⁾; очаква предложенията на Комисията за ефективен механизъм за обмен на информация в областта на борбата с тероризма и изтъква значението на дискретността и взаимното доверие;

35. признава необходимостта от по-добър обмен на ДНК профили, пръстови отпечатъци и отпечатъци на длани и национални данни за регистрацията на превозни средства между държавите членки, който да отговаря на оперативните нужди на правоприлагащите органи и на правната рамка на ЕС за защита на данните, и очаква предложенията на Комисията за преразглеждане, актуализиране и разширяване на решенията „Прюм“ ⁽²⁶⁾;

Подкрепа за разследванията и наказателното преследване

36. отчита, че криптирането на информацията е не само важен инструмент за защита на киберсигурността и основните права, но и че терористите злоупотребяват с него, и очаква предложеното от Комисията сътрудничество с държавите членки да доведе до намиране на решения за законен достъп до тези данни в съответствие с нашите основни права и свободи и правната рамка на ЕС за защита на данните;

37. признава, в контекста на идентифицирането, разкриването и наказателното преследване на завърналите се чуждестранни бойци терористи, необходимостта от и сложността на събирането на доказателства и сведения от зони на бойни действия; очаква инициативите на Комисията за подкрепа на държавите членки в това отношение и приветства ангажимента на Комисията за засилване на сътрудничеството с трети държави;

Засилена подкрепа за жертвите на тероризъм

38. подчертава огромното въздействие на терористичните нападения върху жертвите и посочва, че подкрепата за жертвите следва да се основава на признаване, възпоменание, осъждане на извършителите и установяване на истината;

39. подчертава необходимостта от облекчаване на състоянието на жертвите и отбелязва добрата практика на системата за индивидуален подход към отделните случаи с инструктори, при която на жертвите се оказва индивидуално съдействие на административно и емоционално равнище;

40. подчертава добавената стойност на пилотния проект „Европейски експертен център за жертвите на тероризъм“ ⁽²⁷⁾ и призовава той да бъде доразвит и разширен след 2021 г., за да може да се осъществява повече практическа работа по места, и призовава за тясно сътрудничество с бъдещия Център за знания на ЕС за предотвратяване на радикализацията, без обаче да се пристъпва към тяхното интегриране;

41. приветства ангажимента на Комисията да проучи начини за подобряване на достъпа на жертвите до обезщетение, включително във връзка с жертвите на тероризъм в трансгранични ситуации, които са жители на друга държава членка, различна от тази, в която е било извършено терористичното нападение, и призовава за проучване на системи като гаранционен фонд за жертвите на тероризма.

Брюксел, 12 октомври 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽²⁵⁾ https://www.besafe.be/sites/default/files/2019-06/planr_en.pdf

⁽²⁶⁾ Решения 2008/615/ПВР и 2008/616/ПВР.

⁽²⁷⁾ https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/criminal-justice/eu-centre-expertise-victims-terrorism_en

Становище на Европейския комитет на регионите — Защита на промишлените и занаятчийските географски указания в Европейския съюз

(2022/C 61/06)

Докладчик: Martine PINVILLE (FR/ПЕС), член на Регионалния съвет на Нова Аквитания
--

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. приветства съобщението, направено от Европейската комисия в нейния *План за действие в областта на интелектуалната собственост* от ноември 2020 г., за проучване на възможността за създаване на система на ЕС за защита на географските указания (ГО) за неселскостопански продукти и припомня, че още през февруари 2015 г. КР поиска такъв преглед ⁽¹⁾;
2. отбелязва, че в член 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) опазването и развитието на европейското културно наследство е посочено като една от целите, които трябва да се вземат предвид във връзка с развитието на вътрешния пазар, че член 118 от ДФЕС има за цел гарантиране на единна защита на правата върху интелектуалната собственост в Съюза в рамките на единния пазар, а член 169 от ДФЕС осигурява защитата на правата на потребителите (включително насърчаването на тяхното право на информация);
3. счита, че терминът „промишлени и занаятчийски географски указания“ (ПЗГУ) е по-ясен и по-конкретен от „ГУ за неселскостопански продукти“ и ще използва тази формулировка;
4. приветства много широката подкрепа за инициатива на ЕС за създаване на режим за защита на ПЗГУ, както в контекста на обществената консултация във връзка с първоначалната оценка на въздействието, стартирана в края на 2020 г. от Европейската комисия, така и по време на консултацията със заинтересованите страни на 19 май 2021 г., проведена преди изготвянето на настоящото становище; призовава във връзка с това своите членове и заинтересованите страни на териториално равнище да потвърдят тази подкрепа, като участват активно в „обществената консултация относно географските указания за неселскостопански продукти“, стартирана от Европейската комисия на 29 април 2021 г. и отворена до 22 юли 2021 г. включително ⁽²⁾;
5. изразява съжаление, че липсата на хармонизация на европейско равнище по въпроса за ПЗГУ води до разнообразие от национални правни инструменти, като по този начин отслабва защитата на продуктите и предприятията;
6. отбелязва, че до момента съществува различно правно третиране на равнището на ЕС в зависимост от естеството на географските указания, като ЕС урежда единствено защитата на наименованията за произход и географските указания за вина, ароматизирани вина, спиртни напитки и селскостопански/хранителни продукти;
7. подчертава, че СТО (Споразумение за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост — Споразумението ТРИПС) и Женевският акт на Лисабонската спогодба за наименованията за произход и географските указания, към които ЕС наскоро се присъедини, не правят разграничение между географските указания в зависимост от вида на продукта; счита освен това, че присъединяването на ЕС към Женевския акт изисква от ЕС да уреди защитата на ПЗГУ;
8. акцентира върху факта, че предприятията, участващи в стратегии и процедури, свързани с географски указания, са преди всичко микропредприятия и МСП, които са установени в регионите, включително в селските райони, и притежават истинско местно ноу-хау, основано на историята на региона, и формират истински секторни клъстери; някои от тези предприятия са се превърнали в лидери на световните пазари и са от особено значение за функционирането на европейската икономика и за независимостта на ЕС от световните пазари;

⁽¹⁾ Становище на КР ECOS-V-064 COR-2014-05386-00-00-AC-TRA относно „Приобщаване на неселскостопанските продукти към защитата от страна на Европейския съюз на географските указания“,

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/growth/content/commission-seeks-public-opinion-protection-industrial-designs-and-eu-wide-geographical_bg

9. констатира, че ГУ са отговор също така на промяна в потребителското търсене към по-голяма проследимост и прозрачност относно произхода на продукта и процеса му на производство, към търсене на „местно производство“, тенденция, която се ускори в резултат на кризата с COVID-19;

10. счита, че предизвикателствата, свързани с признаването на ПЗГУ, са част от европейските програмни приоритети в процес на разработване, включително стратегията за промишлеността, Зеления пакт и прегледа на търговската политика, както и бъдещето на селските райони и развитието на късите вериги на доставки;

Необходимост от единна европейска рамка с териториално измерение

11. счита, че една *suì generis* система за закрила на ПЗГУ би позволила по-специално: укрепване на правната защита за продуктите с ГУ, включително в интернет; разработване на инструменти за подпомагане на борбата с фалшифицирането и нелоялната конкуренция; създаване и поддържане на работни места и обучение на дадена територия; по-голяма прозрачност за потребителите и реално признаване на ноу-хау, в някои случаи с изключителен характер;

12. отбелязва, че системата на търговските марки не позволява ефективна защита на наименованията на продуктите и води до значителни разходи за притежателите на търговските марки;

13. подкрепя във връзка с това разширяването на обхвата на защитата на географските указания по отношение на промишлените и занаятчийските продукти посредством регламент на ЕС, основан на член 118, параграф 1 от ДФЕС. Този регламент би се основавал на споделената компетентност между Европейския съюз и държавите членки и би отговарял на всички условия за спазване на принципа на субсидиарност, по-специално защото би създал условия за равностойна и единна защита на ПЗГУ в рамките на целия вътрешен пазар, като същевременно не допуска нарушения на конкуренцията;

14. счита, че европейските местни и регионални власти разполагат с голямо богатство от промишлени и занаятчийски продукти, произведени често благодарение на ноу-хау, предавано от поколение на поколение, и че подходящото насърчване и защита на тези продукти биха могли да спомогнат за запазването на добавената стойност и работните места, които не подлежат на преместване, особено в селските райони, и за опазването на местното наследство;

15. подчертава, че укрепването на позицията на предприятията, получили признаване на продуктите си като ПЗГУ, би дало възможност за връщане на някои етапи от тяхното производство по места, което ще допринесе за съживяването на местната промишленост и за увеличаването на икономическата независимост на ЕС от световните пазари;

16. подчертава, че оценките на въздействието върху географските указания за продукти на хранително-вкусовата промишленост показват, че географските указания водят и до увеличаване на доходите на производителите, често в селските или периферните райони. Създаването на европейска система за ПЗГУ би трябвало също да даде възможност за такова увеличение и да окаже полезно въздействие върху териториалното сближаване. В публикувано през 2020 г. от Европейската комисия проучване относно икономическите аспекти на защитата на ГУ за неселскостопански продукти ⁽³⁾ се посочва също, че ГУ подобряват конкурентоспособността на производителите, като подобряват видимостта на продуктите и тяхната репутация и повишават готовността на потребителите да плащат за продукти, чиито характеристики и произход са гарантирани;

17. добавя освен това, че ПЗГУ спомагат за структурирането и диверсификацията на предлагането на културни и туристически услуги на цялата територия, например чрез промишления туризъм, организиран около споделяне на ноу-хау и майсторски техники;

18. подчертава ролята, която някои местни и регионални власти могат и вече играят в подкрепа на секторите, както във фазата на изготвяне на ПЗГУ (период на консултации), така и при прилагането (разработване на инструменти за комуникация, подкрепа за сертифициране, правни консултации и др.) и популяризирането;

Практически аспекти, свързани с процеса на регистрация, контрола и защитата на ПЗГУ

19. подчертава, че в контекста на обща за всички ГУ система следва, доколкото е възможно, да се надгражда опитът в областта на селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост и да се предпочитат хармонизиран подход, съчетаващ аспекти от различните схеми;

20. препоръчва във връзка с това, за да се осигури съгласуваност между двете системи, да се създаде силен механизъм за координация между съответните служби на Европейската комисия, по-специално по време на фазата на проучване на досиетата, за да се избегнат евентуални конфликти, свързани с използването на имената. Освен това КР призовава ПЗГУ да бъдат включени в Европейския регистър на географските указания, който вече включва ГУ за селскостопански продукти;

⁽³⁾ Европейска комисия, генерална дирекция „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“, „Икономически аспекти на защитата на географските указания на равнище ЕС за неселскостопански продукти в ЕС“, проучване на ECORYS, VVA и ConPolicy, 2020 г.

21. отново изразява позицията си, че защитата на ПЗГУ не следва да бъде ограничена във времето и че във всички случаи следва да предвижда възможността за отмяна на защитата при същите условия като тези, уреждащи географските указания за селскостопански продукти ⁽⁴⁾;
22. счита, че ще бъде необходим преходен период за онези държави членки, които вече разполагат със система за защита, за да се даде възможност за адаптиране на географските указания, регистрирани преди това на национално равнище, и за тяхното интегриране в новата система на ЕС;
23. счита, че следва да се предвиди и система за координация или признаване, която би позволила да се защитят продуктите, които вече имат наименования за произход в някои държави членки;
24. счита, че е наложително да се използва задължително европейско лого, за да могат потребителите или клиентите да разпознават/идентифицират тези продукти;
25. призовава за прилагане на селскостопанския модел на двуетапна процедура за регистрация по отношение на ПЗГУ: на първо място, на национално или регионално равнище в зависимост от вътрешната организация на държавата и след това на равнище ЕС;
26. препоръчва процедурата по регистрация да бъде ограничена във времето и да се управлява от Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост, при условие че е оправомощена за това;
27. подчертава, че връзката между географския район и продукта е от основно значение и се изразява също в първостепенното значение на човешкия фактор и ноу-хаут за ПЗГУ. В някои територии суровината е изчезнала или вече не е подходяща, което не е попречило на предприятията и ноу-хаут да се запазят, дори да се развият, с цел производство на висококачествени продукти;
28. счита, че спецификациите за ПЗГУ трябва да бъдат прозрачни и надеждни, за да се гарантира доверието на потребителите. В спецификациите трябва да се посочват етапите на производство, тяхното местоположение, дори тяхната проверка и да се дава информация за тяхната съгласуваност с ЦУР;
29. обръща специално внимание на въпроса за иновациите и научните изследвания, които не следва да бъдат блокирани от спецификациите. Много предприятия въвеждат иновации (глобален подход, дизайн, произход на суровините, социални иновации, използване на биопродукти или рециклирани материали, използване на технологии, патенти), като създават териториална динамика и поддържат човешка и професионална общност около съответните продукти;
30. счита, че тъй като ГУ е официална гаранция, е необходимо да се въведат надеждни проверки на съответните оператори, за да се гарантират спазването на спецификациите от страна на производителите и безопасността и доверието на потребителите;
31. препоръчва за тази цел да се отдаде предпочитание на сертифицирането, за да се гарантира външен и независим контрол на приемлива цена;
32. препоръчва въвеждането на същото равнище на защита както за селскостопанските ГУ, включително действия от страна на държавите членки чрез подходящи административни или съдебни мерки за предотвратяване или спиране на незаконното използване на ПЗГУ;
33. подчертава, че правилата за защита на ПЗГУ следва да включват защитата в интернет;
34. счита, че групите притежатели на ГУ са стълбове на ПЗГУ, тъй като следят за признаването на ГУ, както и за ежедневното им управление; те трябва да изпълняват важна роля по отношение на наблюдението, защитата и популяризирането на географските указания;
35. заявява отново позицията си, че в конкретни и добре обосновани случаи би било разумно да се предвиди регистрацията на ГУ да се предоставя на една-единствена структура, при условие че се остави отворен достъпът до ГУ за всеки нов производител, който спазва правилата за ГУ ⁽⁵⁾;
36. счита, че разходите, свързани с процедурата за подаване на заявление и регистрация, не следва да бъдат възпиращи за производителите и следва да бъдат под формата на еднократна вноска, като например такса за регистрация. В замяна на това разходите, които трябва да се поемат от компетентните публични органи на национално равнище, следва да бъдат ограничени до проучването, насърчаването и, когато е целесъобразно, надзора над проверките и прилагането на административни или съдебни мерки за спиране на незаконното използване на ПЗГУ;

⁽⁴⁾ Пак там.

⁽⁵⁾ Пак там.

Аспекти, свързани с търговията и конкуренцията

37. подчертава, че продуктите с ГУ присъстват в различни вериги за търговска продажба, като например късите вериги на доставки, интернет или професионалните канали, като например хотелите. Защитата, предоставяна от ГУ, би позволила развитието на тези пазари, например чрез интегриране на тези кошници от продукти в регионални и/или национални кампании за популяризиране или като част от насърчаването на промишления туризъм;

38. призовава Европейската комисия, с цел насърчаване на устойчиви обществени поръчки, да изясни до каква степен ПЗГУ могат да се използват в процедурите за възлагане на обществени поръчки в рамките на екологичните критерии, цели като късите вериги на доставки и интернализацията на външните разходи;

39. припомня, че много от ПЗГУ се изнасят и се нуждаят от закрила в Европа и извън нея. При липса на по-широка защита колективните стратегии за ГУ и участващите предприятия не могат да бъдат напълно ефективни. Това отслабва защитата на техните права на индустриална собственост и позволява наличието на фалшификации и нелоялна конкуренция, които вредят на предприятията, установени често в селски райони; тази защита следва да бъде разширена, за да обхване вносните продукти с произход извън ЕС, които се продават на пазара на ЕС;

40. подчертава в заключение, че един регламент на ЕС за ПЗГУ би дал възможност те да бъдат включени в списъка на продуктите, обхванати от търговските споразумения на ЕС с трети държави, като по този начин тяхната защита на ключови пазари би била гарантирана;

41. във връзка с това призовава Комисията да изготви съответен проект на регламент относно защитата на промишлените и занаятчийските географски указания в Европейския съюз и да го представи за обсъждане и вземане на решение; приканва Европейската комисия да вземе предвид съображенията и препоръките, изложени в настоящото становище, и поема ангажимент за активно сътрудничество и подкрепа.

Брюксел, 13 октомври 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

**Становище на Европейския комитет на регионите — Нова програма за потребителите —
Повишаване на издръжливостта на потребителите за постигане на устойчиво възстановяване**

(2022/C 61/07)

Докладчик:	Alexia BERTRAND (BE/Renew Europe), член на регионална асамблея: Парламент на регион Брюксел-столица
-------------------	---

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Общи бележки

1. припомня значението на европейската политика за защита на потребителите, която има за цел да гарантира, че гражданите на ЕС разполагат със солиден набор от права за защита срещу рисковете и сериозните заплахи, с които не могат да се справят поотделно, която има за цел да даде възможност на потребителите да правят информиран избор, да повишават благосъстоянието си и ефективно да защитават сигурността и икономическите си интереси, и която им гарантира наличието на механизми за контрол и средства за правна защита, които да направят тези права ефективни;
2. подчертава, че защитата на потребителите на европейско равнище ще допринесе и за стимулиране на икономическото възстановяване в Европа, като същевременно се прилага моделът на кръговата икономика и се намалява въздействието върху околната среда и човешкото здраве;
3. приветства очакваното публикуване на „Нова програма за потребителите“, в която се анализират начините за повишаване на защитата и устойчивостта на потребителите по време на пандемията от COVID-19 и след нея, като същевременно се дава възможност на европейските потребители да играят активна роля в екологичния и цифровия преход;
4. извежда на преден план необходимостта от развитие на защитата на потребителите и на инструментите за прилагането ѝ, за да се отчетат в най-добра степен основните предизвикателства, пред които е изправена европейската икономика, като например свързаната с COVID-19 криза, екологичния преход, цифровата трансформация, глобализацията и възникването на специфични потребности на някои уязвими потребители;
5. подчертава необходимостта да не се прилага механично „принципът на отмяна на предишни тежести при въвеждане на нови“, въведен в съобщението за по-добро регулиране, за да се запазят високи стандарти за защита на потребителите;
6. приветства факта, че Конференцията за бъдещето на Европа обхваща въпроса за европейската политика за защита на потребителите;

Защитата на потребителите в контекста на пандемията от COVID-19

7. силно подчертава необходимостта от запазване и енергично прилагане на правата на потребителите и на съответните достижения на правото на ЕС по време на криза, по-специално с цел да не бъдат отслабвани и да се даде възможност на потребителите да получат адекватна правна защита;
8. Приветства приемането в Европейския парламент на 27 април 2021 г. на Регламента относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (преработен текст), с който се потвърждават правата и защитата на потребителите на железопътни услуги, по-специално пренасочването и подкрепата в случай на закъснения и отмяна на полети, както и подобряването на помощта за лицата с намалена подвижност. Това укрепване на правата на пътниците вероятно ще насърчи пренасочването на потребителите към този по-устойчив вид транспорт и оперативната съвместимост с видовете екологосъобразна мобилност, като на операторите се възлага задължение да предоставят във влаковете пространство, запазено за велосипеди;
9. препоръчва да се обмисли разширяването на защитата на потребителите по отношение на анулиранията в други сектори като културата или организирането на прояви;
10. насърчава различните компетентни власти да продължат да се борят с измамите, насочени към потребителите, в сътрудничество с Мрежата за сътрудничество в областта на защитата на потребителите и при провеждане на консултации с онлайн платформите, доставчиците на посреднически услуги и всички съответни заинтересовани страни;
11. подчертава необходимостта от отчитане на поуките, извлечени от управлението на тази криза, при определянето на стандартите за продукти, процеси, услуги и качество, за да се разполага със стандарти, които могат бързо да бъдат мобилизирани от публичните органи и от предприятията, за да се гарантира високо равнище на защита на здравето на потребителите на стоки и услуги;

12. изтъква поуките, извлечени от пандемията от COVID-19, и значението на това да се поддържа високо равнище на защита на потребителите и по време на криза; във връзка с това препоръчва да се извършат необходимите регулаторни прегледи, за да се установят последиците от извънредните обстоятелства за потребителските договори, сключени преди възникването на тези обстоятелства (клауза „*rebus sic stantibus*“). Така ще се вземат предвид принципите на предвиждане и прогнозиране, което ще укрепи защитата на потребителите;

13. насърчава Комисията да анализира дългосрочното въздействие на кризата с COVID-19 върху моделите на потребление на европейците и въз основа на този анализ да разработи бъдещите европейски политически инициативи в тази област;

14. във връзка с това подкрепя инициативите за подкрепа на местната търговия, включително дребни местни производители, и насърчаване на местните занаяти;

15. подчертава освен това, че чрез по-ясна и по-изчерпателна информация законодателството за защита на потребителите би могло да насърчи укрепването на късите вериги на доставки за селскостопанско производство и производство на храни, като по този начин се намалят свързаните с транспорта емисии на парникови газове; във връзка с това припомня значението на включването на местните и регионалните власти в политиките за защита на потребителите;

16. освен това извежда на преден план необходимостта от подкрепа на политиките, насочени към намаляване на цифровото разделение, както по отношение на оборудването и териториалното покритие, така и по отношение на уменията;

Екологичният преход

17. припомня, че устойчивото потребление е от съществено значение за постигането на целите на Зеления пакт;

18. подчертава, че потребителите от Европейския съюз играят решаваща роля във връзка с екологичния преход и поради това трябва да бъдат осведомени и да разполагат със средства, които им дават възможност за информиран избор въз основа на сравними, прозрачни и недвусмислени данни съгласно формулираната от Европейската комисия методология на отпечатъка върху околната среда, по-специално по отношение на трайността и възможностите за поправка на продуктите, както и тяхното социално и екологично въздействие; тази информация трябва да се основава на солидни данни и потребителски проучвания. В процеса на разпространение на информация се препоръчва да се разшири участието на местните и регионалните власти;

19. подчертава факта, че е от съществено значение да се даде възможност на потребителите да избират въз основа на трайността на продуктите, като същевременно производителите се насърчават да увеличат жизнения цикъл на своите продукти, и изтъква необходимостта от европейско законодателство, което да санкционира планираното остаряване и да възнагражда дълготрайността на промишлените и технологичните продукти;

20. отбелязва, че преходът към зелена икономика може да бъде успешен само ако търсенето на устойчиви продукти и услуги не се ограничава до конкретни групи потребители, и във връзка с това подчертава, че за постигането на целите трябва да се гарантира достъп до устойчиви продукти и услуги за всички потребители, независимо от финансовото им положение;

21. препоръчва разработването на цялостен подход към информацията за потребителите, по възможност посредством изготвянето на етикети, като се вземат предвид аспекти като устойчивост, здраве, опазване на околната среда, произход на продукта със специален акцент върху това дали е произведен в ЕС или в трета държава, и справедлива търговия. Подчертава също така ползата от все по-широкото интегриране на социалните и екологичните аспекти в обществените поръчки чрез набор от мерки, включително определянето на минимални екологични критерии в секторното законодателство, както е предвидено в новия план за действие за кръговата икономика;

22. подчертава значението на стандартите за продуктите, които отчитат въпросите, свързани с устойчивостта и кръговостта, и във връзка с това подчертава, че европейските институции, отговарящи за стандартизацията, играят важна роля в тази област, по-специално чрез разработване на стандарти за определяне на същността на понятието екологичен или устойчив продукт;

23. подчертава значението на подобряването и гарантирането на оперативната съвместимост между устройствата;

24. препоръчва проучване както на пригодността на удължаването на законния гаранционен срок на потребителските стоки, така и на осигуряването на по-добра информираност на потребителите относно очаквания жизнен цикъл на продуктите;

25. препоръчва да се проучи дали е желателно въвеждането на система, която налага предварително разрешение за твърдения за екологосъобразност и екомаркировки по подобие на здравната система;

26. подчертава, що се отнася до решенията относно дефектните продукти, необходимостта от гарантиране на приоритетно повторно използване или поправка на продуктите, вместо да бъдат изхвърляни, стига това да не подкопава правата на потребителите, а употребата или поправката да не води до произвеждането на продукти с по-ниско качество;
27. изтъква необходимостта от гарантиране на наличието на резервни части, като се следи продуктите да могат да бъдат ремонтирани, а разходите за ремонта да не демотивират потребителя да избере този вариант, при зачитане на правата на потребителите по отношение на съответствието и безопасността на продуктите; препоръчва на Комисията да проучи какви мерки трябва да се предприемат, за да стане това възможно;
28. насърчава Комисията да проучи в рамките на преразглеждането на директивата за продажбата на стоки начините за по-нататъшно популяризиране на поправките и насърчаване на продукти с по-голяма степен на кръговост и устойчивост, като се спазват правата на потребителите и икономическият баланс между потребителя и предприемача;
29. подчертава значението на ролята на местните и регионалните власти в тази област и с това необходимостта от насърчаване на нови форми и поведение на потребление на местно и регионално равнище като икономиката на споделянето;
30. препоръчва да се подкрепят търговските модели, които дават възможност за закупуване на услуга, а не на стока, чрез насърчаване на поправките и действията на организациите от социалната икономика, както и пазарите на стоки втора употреба;
31. подчертава необходимостта от опис на местните добри практики в областта на поправките и кръговата икономика;
32. подчертава значението на разширяването на обхвата на местните действия в областта на потреблението към икономиката на услугите, например в областта на санирането на сградите и адаптирането на потребителските жилища към по-екологосъобразно и цифровизирано общество, по-специално чрез укрепване на инструментите за осведомяване на потребителите;
33. насърчава инициативите в подкрепа на местната търговия с цел подобряване на позицията на потребителите на пазара, опазване на околната среда и насърчаване на занаятчийството;
34. подчертава ролята, която регионалните и местните власти могат да играят в областта на осведомяването и обучението на потребителите;
35. подчертава значението на ефективните решения, които са лесноразбираеми и приложими от потребителите;
36. насърчава Комисията по отношение на готовността ѝ да си сътрудничи с икономическите оператори, за да ги насърчава да се ангажират доброволно с действия в подкрепа на устойчивото потребление, които са по-амбициозни от правните задължения;
37. изтъква необходимостта от разширяване на обхвата на Директивата за екодизайна, така че в нея да бъдат включени продуктите, свързани с енергетиката, но също така и по-широк кръг продукти с голямо въздействие върху околната среда, както и необходимостта от добавяне на мерки за предотвратяване на генерирането на отпадъци;
38. решително подкрепя публикуването на инициативата за устойчиви продукти, която има за цел да ги превърне в норма, като по този начин се води борба с преждевременното остаряване и се насърчава устойчивостта;
39. отправя призив към Европейската комисия, държавите членки и местните и регионалните власти за насочване на финансовите стимули от плана на ЕС за възстановяване, така че да се гарантира дългосрочен икономически, социален и екологичен напредък, като същевременно се намали използването на ресурсите, избягват се и се премахват опасните вещества и се подобрява кръговостта на материалите и системите;
40. подчертава още веднъж неотложната необходимост от ускоряване на прехода към модел на растеж с възстановяване, който поддържа потреблението на ресурси в рамките на ограниченията на планетата и намалява нашия отпечатък върху околната среда. За тази цел е наложително да се прекъсне връзката между растежа и използването на ресурсите, да се постигне развитие в посока на истинско кръгово общество и сътрудничество на всички равнища на управлението и обществото;
41. подчертава необходимостта от подкрепа за МСП и дребни местни производители по време на екологичния преход, без да се увеличава административната тежест. Финансирането от ЕС е от съществено значение за тези преходи. Изтъква необходимостта от включване на местните и регионалните власти в предоставянето на информация относно наличните за целта средства на ЕС;

Цифровата трансформация

42. припомня, че цифровата трансформация променя радикално живота на потребителите. Тя им предлага големи възможности, но също така ги изправя пред нови трудности. В този контекст е уместно да се води борба с нелоялните търговски практики онлайн. Защитата на потребителите трябва да бъде укрепена при установяването на правила, уреждащи цифровата икономика, и изисквания във връзка с изкуствения интелект, интернет на нещата или роботиката; във връзка с това отбелязва иновативното предложение на Европейската комисия, съдържащо се в нейния Регламент за установяване на хармонизирани правила относно изкуствения интелект и в нейното съобщение „Насърчаване на европейския подход към изкуствения интелект“, което ще бъде предмет на отделно становище на КР;

43. подчертава необходимостта от увеличаване на действията за защита на потребителите от нелоялни търговски практики в интернет. По-специално става въпрос за разработване на нови нормативни инструменти или инструменти за надзор на пазара, за да се защитят потребителите от нови практики в резултат на развитието на изкуствения интелект и използването на алгоритми (практики на целенасочено предлагане на цени, продукти или услуги посредством профилиране на потребителите в интернет и др.) и да се гарантира ефективна защита на техните лични данни; освен това настоятелно призовава Комисията и европейските институции да информират гражданите за екологичното и социалното въздействие на пазаруването онлайн;

44. подчертава, че законодателството на ЕС относно безопасността на продуктите, насочено към физическата сигурност на потребителите, трябва да бъде осъвременено, за да бъдат разгледани въпросите във връзка със сигурността на свързаните с интернет продукти (защита на личните данни, киберсигурност, надеждност, прозрачност и информация за потребителите);

45. подчертава необходимостта от съгласуваност и ясно взаимодействие между законодателството на ЕС за защита на потребителите и това за цифровите пазари, за да се установи високо равнище на защита на потребителите що се отнася до техните права, достъпа до стоки и услуги, включително трансграничния, прозрачността, отговорността и сигурната цифрова среда, и да се изясни и засили отговорността на онлайн посредниците. Би трябвало да се въведат опростени механизми за онлайн посредниците, които да позволят проследяване на офертите на дружествата във времето, за да се избегнат вредите от педна точка на защитата на правата на потребителите, причинени от променливия характер на онлайн офертите;

46. приветства намерението на Комисията да въведе набор от иновативни електронни инструменти, които да помагат на съответните органи да идентифицират незаконните търговски практики онлайн; тези електронни инструменти следва да дадат възможност и за проследяване на изчезването на дружества, които предлагат продуктите си онлайн;

47. подчертава, че в някои области продължават да се прилагат процеси на блокиране на географски принцип, които възпират безпрепятствения достъп на потребителите до цифрово съдържание в цяла Европа;

48. препоръчва да се използва наборът от данни, съхранявани от публичните органи, за да се осведомят потребителите по възможно най-добрия начин чрез динамична политика на свободно достъпни данни;

49. подчертава необходимостта от подкрепа за МСП и дребни местни производители по време на екологичния преход, без да се увеличава административната тежест. Финансирането от ЕС е от съществено значение за този преход. Изтъква необходимостта от включване на местните и регионалните власти в предоставянето на информация относно наличните за целта средства на ЕС;

Ефективно прилагане на законодателството и средства за правна защита

50. насърчава Комисията да играе координираща и подкрепяща роля за държавите членки и регионалните и местните власти при наблюдението на спазването на правата на потребителите, по-специално, като гарантира, че приетите от дадена държава членка мерки могат да бъдат ефективни независимо от местоположението на дружеството; такъв би трябвало да бъде случаят, когато става въпрос за прилагане на санкции;

51. приветства факта, че в „Новата програма за потребителите“ се предвижда Комисията да подкрепя държавите членки за бързо въвеждане и прилагане на законодателството за защита на потребителите, по-специално чрез Мрежата за сътрудничество в областта на защитата на потребителите; във връзка с това изтъква положителната роля на европейските потребителски центрове за оформянето на трансграничната защита на потребителите;

52. отбелязва, че правилното прилагане на изискваните мерки за контрол в съответствие с Новата програма за потребителите изисква по-голям брой служители, изпълняващи функции по надзор на пазара. Във връзка с това ще е нужно да се засили секторната специализация на персонала, изпълняващ тези функции, като същевременно се осигурят непрекъснато обучение и подходящи материални ресурси с оглед на дейностите, които ще се следят: измамни практики, нелоялни практики, онлайн продажби и др. Освен това е необходима подходяща мрежа от акредитирани лаборатории, с помощта на която да се засичат евентуални измами или нарушения, които могат да засегнат сигурността;

53. призовава за укрепване на сътрудничеството между местните и регионалните власти, от една страна, и организациите на потребителите, от друга;

54. подкрепя разработването на доброволни мерки за информиране на потребителите в партньорство между местните и регионалните власти и предприятията;

Отчитане на специфичните потребности на потребителите

55. приветства факта, че в „Новата програма за потребителите“ се подчертава, че определени групи потребители могат да бъдат особено уязвими в дадени ситуации, особено в резултат на цифровото разделение, и се нуждаят от специфични мерки за защита, по-специално децата, възрастните хора и хората с увреждания;

56. подчертава необходимостта да се укрепи защитата на уязвимите потребители, които се нуждаят от кредит, за да купуват основни стоки и услуги, като медицински грижи, образование и обществени услуги; в тези сектори трябва да се създадат политики и инструменти за укрепване на защитата на потребителите в случай на несъстоятелност на дружества, предоставящи непрекъснати услуги в ключовите сектори на здравеопазването и образованието, за да се смекчат шетите, произтичащи от закриването на предприятия в тези сектори;

57. подчертава жизненоважното значение на развитието на финансовите умения на потребителите и дори в областта на новите цифрови технологии чрез подкрепа на проекти в тази област на местно и регионално равнище;

58. приветства факта, че в „Новата програма за потребителите“ се предвижда увеличаване на финансирането за действия за подобряване на достъпността на консултантски услуги относно дългове в държавите членки от 2021 г. нататък, като се има предвид значението на действията на местните власти в тази област;

59. приветства готовността на Европейската комисия да подкрепя инициативи, насочени към предоставяне на съвети на местно равнище на потребители, които по структурни или лични причини нямат достъп до помощта и информацията, достъпни онлайн или в централните информационни бюра;

60. призовава за установяване/укрепване на сътрудничеството между местните и регионалните власти, организациите на потребителите и предприятията, така че те да обединят усилията си с цел максимално използване на ресурсите;

61. препоръчва на Комисията, що се отнася до усилията за борба със свръхзадлъжнялостта, да анализира осъществимостта на корективен правен инструмент на ЕС за колективно уреждане на задълженията на потребителите, който не се ограничава до превантивни действия; призовава също така да се приемат конкретни политики за избягване на практики, доказали се като особено вредни за потребителите (като картите с револвиращ кредит), които водят до задлъжнялост и пречат на потребителите уязвими спрямо други кредити;

62. препоръчва да се обърне внимание на въпросите, свързани с уязвимостта и изключването на потребителите във всичките им измерения, включително тези, които засягат пряко местни проблеми, като цифровото разделение сред потребителите, живеещи в несвързани, слабо или лошо свързани райони. Би трябвало да се насърчи и регламентира съставянето на каталог на предоставяните лично основни финансови услуги и да се приемат мерки за предотвратяване на тяхното преустановяване — било то на всички или на част от тях — което би довело до дискриминация на потребителите по отношение на достъпа им до финансови услуги;

63. препоръчва също така да се обърне внимание на проблема с цифровото разделение, което засяга уязвимите потребители, които биха били изключени от цифровия преход поради липсата на необходимото оборудване или основни умения, по-специално в по-слабо развитите региони;

Защитата на потребителите в глобален контекст

64. подчертава, че в един глобализиран свят, в който пазаруването онлайн преминава границите, сътрудничеството с международните партньори е от решаващо значение;

65. приветства обявления от Комисията план за действие, който да се изготви заедно с Китай, за повишаване на безопасността на продуктите, продавани онлайн, и установяването на регулаторна подкрепа, техническо съдействие и помощ за изграждане на капацитет за регионите — партньори на ЕС, по-специално в Африка;

66. въпреки това насърчава Комисията да развива и укрепва сътрудничеството с трети държави, в които са установени доставчици на услуги, насочени към територията на Европейския съюз;

67. настоятелно призовава Европейската комисия да гарантира, че внасяните в ЕС стоки и услуги отговарят на съответните стандарти и законодателство на Европейския съюз; приветства факта, че Европейската комисия предлага увеличаване на отговорността на предприятията по отношение на правата на човека и социалните и екологичните стандарти по целите техни вериги за създаване на стойност (включително техните подизпълнители), както и в трети държави;

Прилагане на политиката за защита на потребителите в други области

68. припомня, че политиката за защита на потребителите е една от най-всеобхватните политики на ЕС и има допирни точки с много политики на ЕС като безопасността на продуктите, цифровия пазар, финансовите услуги, продоволствената безопасност и етикетирването, енергетиката, пътуването и транспорта;

69. извежда на преден план необходимостта от включване на изискванията за защита на потребителите в изготвянето и прилагането на други политики и дейности на ЕС като енергетиката, телекомуникациите, транспорта, застрахователния сектор, кредитите и др.;

70. подчертава, че целта за насърчаване на благосъстоянието на потребителите чрез стабилна политика в областта на конкуренцията в Европейския съюз трябва да остане приоритетна цел при прилагането на членове 101 и 102 от ДФЕС;

Управление

71. подчертава необходимостта от по-нататъшно развитие на индекса на условията за потребителите, свързан с положението на потребителите в ЕС, чрез набор от подходящи показатели, включително показатели за кръговост в областта на потреблението, за да се подкрепи управлението и наблюдението на „Новата програма за потребителите“;

72. подкрепя желанието на Европейската комисия за създаване на нов модел на управление с широко партньорство, в което участват всички заинтересовани страни. Във връзка с това трябва да се приветства амбицията на Комисията да провежда редовни дискусии с Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, като същевременно работи в тясно сътрудничество с държавите членки чрез съществуващите ad hoc мрежи, работни или оперативни групи;

73. отново подчертава ползата от включването на Европейския комитет на регионите в тази дейност.

Брюксел, 13 октомври 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

Становище на Европейския комитет на регионите — Съюз на равенство: Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г.

(2022/С 61/08)

Докладчик:	Kate FEENEY (IE/Renew E.), член на Съвета на графство Дан Лири-Ратдаун
Отправен документ:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Съюз на равенство: Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020–2025 г. COM(2020) 698 final

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

1. отбелязва, че равенството е една от основните ценности, на които е основан Европейският съюз, отразена в Договорите и Хартата на основните права, която предоставя на ЕС мандат и отговорност за борба срещу дискриминацията;
2. отново заявява, че правата на лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните, интерсексуалните, небинарните и куиър (ЛГБТИК) лицата представляват права на човека и като такива са присъщи на всички хора, независимо от техния правен статут на лица без гражданство, бежанци, мигранти или чуждестранни жители, независимо дали са жени, мъже, деца, възрастни хора или имат увреждания, независимо от тяхната религия, етнически произход, политически възгледи, сексуална ориентация, полова идентичност или изразяване на полова принадлежност, и полови белези;
3. приветства цялата досегашна работа ⁽¹⁾, извършена на европейско и национално равнище, включително публикуването на съобщението на Европейската комисия „Съюз на равенство: Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020—2025 г.“ и политическите цели и мерки, които тя определя за постигането на напредък по отношение на равнопоставеността на ЛГБТИК в Европейския съюз;
4. предупреждава обаче, че макар тази първа стратегия на ЕС за равнопоставеност на ЛГБТИК да представлява дългоочаквана стъпка в правилната посока в Европа, чието мото е „Единство в многообразието“, същевременно сме свидетели на отстъпление по отношение на ценностите на ЕС, като властите непрекъснато прибегват до послания, насочени срещу ЛГБТИК лица, и дори приемат дискриминационни политики и законодателство;
5. отбелязва с удовлетворение, че Европейската комисия изрично споменава и призовава КР да насърчава диалога с МРВ и гражданското общество, включително социалните партньори, за постигане на напредък по отношение на равнопоставеността на ЛГБТИК;
6. изразява загриженост във връзка с факта, че въпреки увеличените политически усилия структурната дискриминация и маргинализацията на ЛГБТИК лица все още са реалност на територията на Европейския съюз;
7. поради това изразява твърдото си убеждение, че МРВ играят основна роля по отношение на изграждането на европейско общество, което се основава на приобщаването на всички граждани, а не на изключването на някои от тях, и изразява съгласие, че приобщаващите и разнообразни стратегии са важни както в публичния, така и в частния сектор за по-добро преодоляване на сложните предизвикателства и житейски ситуации, пред които са изправени ЛГБТИК лица;

⁽¹⁾ Списък с действия за постигане на напредък по отношение на равнопоставеността на ЛГБТИК, публикуван от ЕК през 2015 г., създаването на поста специален комисар по въпросите на равнопоставеността — Helena Dalli, и фактът, че 21 държави членки са признали законно двойките от един и същ пол, а четири са въвели правни процедури за признаване на пола без медицински изисквания.

8. настоятелно призовава Европейската комисия да гарантира, че основните принципи на Европейския съюз се спазват и че нито една община, регион или държава не въвежда системни дискриминационни инициативи, като например „зони, свободни от ЛГБТ лица“, приемани под наименования като „Харта на местните власти за правата на семейството“ или „Резолюция срещу ЛГБТ идеологията“, и не използва средства по начини, които не съответстват на принципа на недопускане на дискриминация;

9. във връзка с това подчертава значението на предприемане на действия за борба с дискриминацията срещу ЛГБТИК лица, приветства резолюцията на Европейския парламент, която обяви целия ЕС за зона на свобода за ЛГБТИК лицата ⁽²⁾, и подчертава значението на взаимната толерантност в рамките на общностите;

Каква е ролята на градовете и регионите?

10. изразява убеждението си, че борбата с неравенството в ЕС е споделена отговорност, която изисква действия на всички равнища на управление, както и активното и постоянно участие на гражданското общество, организациите на ЛГБТИК и застъпническите групи, като всички те играят основна роля в управлението и оформянето на политиките за равенство и в тяхното ефективно прилагане;

11. вярва в потенциала на действията на местно и регионално равнище за изграждане на равенство и за интегриране, тъй като регионалните и местните съветници и кметове си взаимодействат ежедневно със своите граждани в контекст, различен от този на националните политики, на места като училища, работно място, културни и спортни дейности — всички онези места, където се оформят и прилагат правата на човека;

12. освен това подчертава, че местните власти имат роля във връзка с разясняването на правата на хората, определянето на основните предизвикателства в своите общности, гарантирането на равно участие в живота на общността и равен достъп до услуги, както и въвеждането на персонализирани услуги за маргинализираните членове на обществото;

13. споделя мнението на Световния икономически форум ⁽³⁾, че насърчаването на равенството и правата има ясни и положителни корелации с икономическото развитие и благоденствието на градовете и регионите и че всички форми на поведение на изключване могат да имат неблагоприятно въздействие върху общността като цяло, както и върху икономиката в по-широк смисъл. Това е от още по-голямо значение в настоящия момент, когато започваме да възстановяваме нашите общности след кризата, предизвикана от COVID-19;

14. изразява опасенията си във връзка с очевидната разлика между селските и градските райони по отношение на общото зачитане и приемането на многообразието, която може потенциално да изостри демографските предизвикателства на някои региони, като допълнително подкопае тяхното икономическо и социално развитие;

15. отбелязва и приветства факта, че има примери за това как местните власти ⁽⁴⁾ заемат активна позиция по отношение на приобщаването на общностите на ЛГБТИК и дори поемат водеща роля при определянето на благоприятни за ЛГБТИК политики в случаите, когато националните правителства изостават;

Борба с всички форми на насилие

16. поема ангажимент за активно насърчаване на градовете да се превърнат в зони на свобода за ЛГБТИК в целия Европейски съюз и в по-широк план;

17. настоятелно призовава Комисията да се бори с всички форми на насилие срещу ЛГБТИК лица и отправя искане за приемането на мерки, насочени към предотвратяване и борба с насилието срещу ЛГБТИК лица, включително онлайн насилието, което може да се банализира сред младите хора;

18. приканва Комисията да приеме мерки за противодействие на словото на омразата, особено онлайн изказванията, проповядващи вражда и омраза, като същевременно признава значението на свободата на словото. Словото на омразата срещу ЛГБТИК е един от най-вредните източници на дискриминация и често прераства в престъпления от омраза и води до насилие. Борбата с изказванията, проповядващи вражда и омраза, изисква сътрудничество между европейските институции, правителствените органи, МРВ и частния сектор. Това е необходима стъпка за прекратяване на дискриминацията и нейното опустошително въздействие върху обществото;

⁽²⁾ Резолюция на Европейския парламент от 11 март 2021 г. относно обявяването на ЕС за зона на свобода за ЛГБТИК лицата (https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0089_BG.html).

⁽³⁾ Great Reset: Why LGBT+ inclusion is the secret to cities' post-pandemic success (Голямото нулиране: защо включването на ЛГБТ+ представлява тайната за успеха на градовете след пандемията) | Световен икономически форум (weforum.org)

⁽⁴⁾ Има примери в няколко града в целия ЕС, като Барселона, Люблина, Берлин, Будапеща и Лодз, както и в мрежи от градове, като например мрежата RE.A.DY в Италия.

19. очаква предстоящото предложение на Комисията за разширяване на списъка на ЕС с престъпления съгласно член 83, параграф 1 от ДФЕС, така че той да включва престъпленията от омраза и изказванията, проповядващи вражда и омраза, включително когато са насочени към ЛГБТИК лица — не само срещу тяхната сексуална ориентация, но и срещу тяхната полова идентичност, изразяване на полова принадлежност и полови белези — и подчертава необходимостта от спешно прилагане на Директивата за правата на жертвите;

20. настоятелно призовава за ратифицирането от всички държави — членки на ЕС, на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (Истанбулската конвенция), чиито мерки за защита на правата на жертвите се прилагат без дискриминация на каквото и да е основание, включително пол, социален пол, сексуална ориентация или полова идентичност. За тази цел призовава Европейската комисия да изпълни ангажмента си да превърне присъединяването към Конвенцията в ключов приоритет и очаква с интерес през 2021 г., наред с другото, предложението за борба с насилието над жените, обявено от председателя von der Leyen в речта ѝ относно състоянието на Съюза;

21. призовава за правилно транспониране и стриктно прилагане на преразгледаната Директива за аудио-визуалните медийни услуги, която засилва защитата срещу съдържание, което подбужда към омраза или насилие, и забранява търговските медийни съобщения, които включват или насърчават каквато и да било дискриминация, включително основана на пол и сексуална ориентация;

Свободно движение и семейства

22. счита, че е важно в стратегията да се обърне специално внимание на регионалния, особено на трансрегионалния аспект на свободното движение, като същевременно се зачита фактът, залегнал в Договорите, че семейното право попада в сферата на компетентност на държавите членки, и отбелязва, че това може да създаде пречки пред свободното движение, тъй като поради различията в семейното право между държавите членки при преминаване на вътрешните граници на ЕС, семейните връзки често престават да бъдат признавани, като това се отнася по-специално за семействата на ЛГБТИК лица;

23. приветства представянето от Европейската комисия през ноември 2020 г. на първата стратегия на ЕС за равнопоставеност на лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните, интерсексуалните, небинарните и куиър (ЛГБТИК) лица. Един от четирите стълба на тази стратегия на Комисията е да се гарантира сигурността на ЛГБТИК лицата.

Явлението на насилие спрямо ЛГБТИК лица до момента не е оценено въз основа на представителни данни, за да се предприеме на втори етап осигуряването на подходящи работни подходи за бъдеща борба с насилието.

Въпреки че онлайн проучването „Дълъг път за постигане на равнопоставеност на ЛГБТИК“, публикувано от Агенцията на Европейския съюз за основните права (FRA), предоставя ценна информация за опита на ЛГБТИК лица с дискриминация и насилие, като доброволно онлайн проучване то не е статистически представително, тъй като не предоставя случайна извадка. В този контекст Комитетът на регионите призовава Европейската комисия, в рамките на своята стратегия за ЛГБТИК лицата, редовно да инициира и финансира анонимно и представително проучване на недокладваните случаи на насилие, включително на насилие между партньори, спрямо ЛГБТИК лица в ЕС, което да се извършва и оценява независимо за всички държави — членки на ЕС.

24. изразява пълното си съгласие с изявлението на председателя на Европейската комисия, Ursula von der Leyen, че „ако сте родител в една страна, естествено сте родител във всички страни“⁽⁵⁾. Поради това приветства обявяването на законодателна инициатива за подкрепа на взаимното признаване на семейството между държавите членки;

25. призовава държавите членки да гарантират улеснен достъп до ясна информация относно признаването на трансграничните права на ЛГБТИК лица и техните семейства в ЕС, както и че държавните служители на всички равнища на управление са подробно информирани;

26. присъединява се към искането, отправено от Европейския парламент в неговата резолюция относно правата на ЛГБТИК в ЕС⁽⁶⁾ по отношение на семействата на дъгата и двойките от един и същи пол и настоятелно призовава Комисията да работи за подобряване на положението на семействата на ЛГБТИК лица чрез стриктно прилагане на трансграничното семейно право и засилен диалог (включително специални диалози във връзка с изпълнението на решението по делото Coman⁽⁷⁾) с държавите членки, тъй като материалното семейно право попада в тяхната компетентност;

⁽⁵⁾ Реч за състоянието на Съюза, 2020 г.

⁽⁶⁾ 2021/2679(RSP)

⁽⁷⁾ C-673/16, Съдът на ЕС поясни, че терминът „съпруг/съпруга“, използван в Директивата за свободното движение, се прилага и за партньори от един и същ пол.

27. призовава местните власти да изпратят положителен сигнал на своите общности на ЛГБТИК лица, като покажат решимост, създавайки амбициозни политики в подкрепа на ЛГБТИК лицата, и да осъществят промяна „от долу нагоре“, по примера на Торино⁽⁸⁾, където градската администрация официално признава гражданските партньорства между граждани от един и същ пол, въпреки че до 2016 г. нямаше национални разпоредби в това отношение. Оттогава Торино продължава да бъде пионер в тази област, признавайки законните родителски права на еднополовите двойки, въпреки че в националното право няма такива разпоредби;

Предоставяне на помощ на младите ЛГБТИК лица в ЕС

28. признава, че младите ЛГБТИК лица в Европа са особено уязвими, тъй като са изложени на дискриминация, виктимизация, стигматизиране и малтретиране от ранна възраст; те изпитват трудности при разкриването на своята сексуална ориентация или полова идентичност (coming out) пред семейството и общностите си, сблъскват се с ограниченото разбиране на въпросите, свързани с ЛГБТИ+, от страна на професионалните доставчици на услуги и по-широката общественост, както и с предизвикателства, свързани с психичното, физическото и сексуалното здраве;

29. приветства всеобхватната стратегия на Комисията за правата на детето, публикувана на 24 март 2021 г., която гарантира, че ЛГБТИК децата могат да се развиват свободно като личности и да се ползват със защитени права, като това включва инициативи за информиране и насочване на семействата, така че те да могат да подкрепят пълноценното и цялостно развитие на непълнолетните; изрично подкрепя обмена на добри практики относно прекратяването на неживотоспасяващите хирургични и медицински интервенции при интерсексуални деца и юноши, имащи за цел те да отговорят на определението за мъжки или женски пол, без тяхното напълно информирано съгласие или това на родителите им;

30. настоятелно призовава държавите членки в своите национални планове за равнопоставеност на ЛГБТИК лицата да направят оценка на политиките и практиките, които им вредят или ги отчуждават допълнително, като това се отнася по-специално за младите хора; призовава ги да подкрепят местните общности, като предоставят подходящи услуги за подпомагане на маргинализираните млади хора, като например създаване на безопасна среда, и да гарантират равни възможности за заетост и приобщаваща работна среда, положително представителство и участие на ЛГБТИК лицата в културата, обществото и спорта;

31. предупреждава, че бездомността сред ЛГБТИК лица представлява скрит проблем в Европа, но според ограничените налични проучвания⁽⁹⁾ общността на ЛГБТИК като цяло — и по-специално по-младите хора, е свръхпредставена сред бездомното население — според оценките 25—40 % от бездомните млади хора се идентифицират като ЛГБТИК⁽¹⁰⁾. Поради тази причина призовава да се обърне специално внимание на този проблем и в рамките на Европейската платформа за борба с бездомничеството;

32. привлича вниманието върху значението на стриктното прилагане на Директивата за равно третиране в областта на заетостта, което трябва да се наблюдава и оценява внимателно. КР приветства факта, че след като извърши оценка и мониторинг на действащото законодателство, през 2022 г. Комисията ще представи евентуалните законодателни актове, оказали се необходими в резултат на това наблюдение, по-специално относно ролята на органите по въпросите на равенството;

33. призовава Европейската комисия, националните, регионалните и местните органи на управление да повишат видимостта на бездомността сред младите ЛГБТИК лица като крайна форма на социално изключване и да разработят младежки центрове за грижи и приюти в своите общности по примера на Краков и Берлин;

Въздействието на COVID-19 върху живота на ЛГБТИК лицата

34. отбелязва, че здравната и обществена криза, предизвикана от COVID-19, поражда сложни предизвикателства и рискове за общността на ЛГБТИК. Според неотдавнашни изследвания⁽¹¹⁾ това включва влошаване на психичното здраве и затруднен достъп до здравни грижи, увеличаване на изказванията, проповядващи вражда и омраза, и на домашното насилие, трудности при достъпа до програми за обществена помощ, включително за жилищно настаняване, храна и препитание, както и достъп до правосъдие, регистрация и други правни процедури;

35. приветства програмите за подкрепа, въведени в някои общности за предоставяне на психологическа подкрепа онлайн, дейности на открито, достъп до здравеопазване, общински жилища, безопасни домове и допълнително финансиране; призовава националните, регионалните и местните власти да гарантират, че извънредните мерки и мерките за възстановяване са недискриминационни;

⁽⁸⁾ Общинска наредба на Торино, 2010 г.

⁽⁹⁾ Проучване на Европейската федерация на националните организации, работещи с бездомните, AISBL, „Бездомността сред ЛГБТИК лицата“, проведено през есента на 2017 г., и проучване от 2019 г. относно бездомността сред младите лесбийки, гейове, бисексуални, транссексуални, интерсексуални и куийър (ЛГБТИК) лица в Европа.

⁽¹⁰⁾ https://www.ilga-europe.org/sites/default/files/COVID19%20_Impact%20LGBTI%20people.pdf.

⁽¹¹⁾ covid19-lgbti-assessment-2020.pdf (ilga-europe.org).

Следващи стъпки

36. призовава за укрепване на основаните на факти сътрудничество и диалог между органите на управление и заинтересованите страни на всички равнища и през границите, с особен акцент върху личния опит на ЛГБТИК лицата, както и за интегриране на въпросите, свързани с ЛГБТИК лицата, в съществуващите и новите политически мерки, като по този начин се гарантира приемането на информирани и подходящо адаптирани политики, които отразяват многообразието;

37. отново призовава ⁽¹²⁾ за по-широко прилагане на междусекторен подход и за съчетаване на междусекторни мерки с положителни мерки в секторните области;

38. подкрепя всички усилия за предотвратяване на репаративните терапии и принудителните медицински интервенции за интерсексуални и транссексуални лица (включително интерсексуално генитално осакатяване и насилствена стерилизация); призовава местните и регионалните власти да спират такива инициативи, когато те се провеждат в обекти, на които те са собственици, и да заделят средства, с които да насърчават прекратяването на подобни практики, като обръщат особено внимание на защитата на децата и подрастващите;

39. приветства подхода, възприет от Европейската комисия, за насърчаване на обмяна на добри практики относно законодателството и процедурите за признаване на пола въз основа на принципа на самоопределение, и изразява удовлетворение, че ще бъде започнат междусекторен диалог за повишаване на осведомеността относно транссексуалните и небинарните идентичности и интерсексуалните лица, както и за насърчаване на приобщаването във всички имащи отношение към това действия и процедури;

40. призовава за по-голяма закрила на транссексуалните лица, които продължават да са изправени пред едни от най-високите равнища на дискриминация, насилие и преследване. Според неотдавнашно проучване ⁽¹³⁾ само в 13 от обхванатите от проучването 31 държави има национално законодателство, което предлага поне известна защита въз основа на половата идентичност и/или половите белези;

41. посочва спешната необходимост от многостепенно управление и партньорства; подкрепя изцяло работата на Конгреса на местните и регионалните власти на Съвета на Европа относно „ролята и отговорностите на местните органи на управление по отношение на защитата на ЛГБТИК лицата“ и приканва Конгреса да представи резултатите на КР;

42. призовава да се признае значението на осигуряването на достъп до здравно обслужване, свързано със смяната на пола. Свързаните със смяната на пола здравни грижи са животоспасяващи и трябва да се разглеждат като такива. Пандемията от COVID-19 не може да се разглежда като причина за отлагане, забавяне или ограничаване на достъпа до здравни грижи, включително до грижи и текущи лечения, свързани със смяната на пола;

43. предлага помощ както на Европейската комисия във връзка със събирането на съответните най-добри практики на местно и регионално равнище и на прилагането на съответното европейско законодателство по места, така и на Европейския парламент, по-специално на неговата интергрупа за правата на ЛГБТИ;

44. настоятелно призовава Европейската комисия да предостави подкрепа за научни изследвания за проучване на географските различия между приемането на ЛГБТИК лица с цел подобряване на методите за борба с дискриминацията извън градските райони;

45. изразява убеждението си в значителната добавена стойност на включването на КР в създаването на инициативата за приобщаваща столица и поради това отново призовава за официално участие на КР всяка година при определянето на една или повече европейски столици на приобщаването и в правителствената мрежа на лица за контакти по въпросите на ЛГБТИ лица в Съвета на Европа;

46. призовава Европейската комисия да гарантира, че МРВ участват пълноценно в разработването, изпълнението и мониторинга на националните планове относно равнопоставеността на ЛГБТИК;

47. изразява съгласие да се присъедини към подхода на Европейската комисия, който включва лидерство чрез добър пример и стремеж към напълно приобщаваща работна среда, и призовава за наблюдение на мерките, подкопаващи интересите на ЛГБТИК служителите в европейските институции;

⁽¹²⁾ Становище на КР относно „Съюз на равенство: Стратегия за равенство между половете за 2020—2025 г.“, октомври 2020 г.

⁽¹³⁾ Проучване на Европейската комисия *Trans and Intersex Equality in Europe — A Comparative Analysis* („Равенство на транссексуалните и интерсексуалните лица в Европа — Сравнителен анализ“), 2018 г.

48. призовава всички политически лидери да дават пример, като осъждат публично всякакъв вид дискриминация, хомофобски, трансфобски и интерфобски изказвания, тормоз и насилие, основани на сексуална ориентация, полова идентичност, изразяване на полова принадлежност или полови белези;
49. подчертава необходимостта от образователни мерки и информационни кампании за хора от всички възрастови групи и с всякакъв произход, както и необходимостта от укрепване на обществените услуги, изграждане на капацитета за специалисти в подкрепа на жертвите и увеличаване на съобразения с нуждите на жертвите достъп до правосъдие;
50. подчертава ролята на всеобщото сексуално образование за борбата със стереотипите и дискриминацията, за изграждането на положителен образ на членовете на общността на ЛГБТИК и за насърчаването на атмосфера на приемане. Всички нападения срещу преподаватели би трябвало да бъдат осъждани;
51. очаква новите предложения за потенциално финансиране на проекти за борба с междусекторната дискриминация и неравенството, с които се сблъскват ЛГБТИК лицата, предубежденията по отношение на пола и други стереотипи чрез програмата „Граждани, равенство, права и ценности“;
52. призовава за създаването на финансиране в подкрепа на организациите на гражданското общество, които защитават правата на ЛГБТИК, не само за конкретни проекти, и за финансова подкрепа за програми за равенство и многообразие в общините и регионите, в които общността на ЛГБТИК е изправена пред особено враждебни нагласи от страна на правителствата;
53. призовава Европейската комисия да гарантира, че средства от европейски фондове не се отпускат при наличието на механизми на структурна дискриминация, и че финансирането се спира или оттегля, когато впоследствие се установи наличие на такива механизми; счита, че доказаната ефективност на подобни мерки, в съчетание с диалог, може да създаде напълно приобщаващ Европейски съюз.
54. приканва членовете на КР и други МРВ в случаите, когато липсва национално законодателство, да въведат местни разпоредби за отхвърляне на дискриминацията и отстраняване на правния вакуум с цел насърчаване на многообразието, взаимното приемане и уважението.

Брюксел, 14 октомври 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

III

(Подготвителни актове)

КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

INTERACTIO — КОМБИНИРАНО ЗАСЕДАНИЕ — 146-А ПЛЕНАРНА СЕСИЯ НА КР, 12.10.2021 г. —
14.10.2021 Г.

Становище на Европейския комитет на регионите — Европейска цифрова самоличност

(2022/C 61/09)

Докладчик:	Mark WEINMEISTER (DE/EHP), държавен секретар по европейските въпроси на федерална провинция Хесен
Отправен документ:	Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 по отношение на създаването на рамка за европейска цифрова самоличност COM(2021) 281 final

I. ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗМЕНЕНИЯ

Изменение 1

COM(2021) 281

Член 1, параграф 4

Регламент (ЕС) № 910/2014

Член 5

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Псевдоними при електронни трансакции Без да се засяга правната сила, дадена на псевдонимите съгласно националното право, не се забранява използването на псевдоними при електронни трансакции.	Псевдоними при електронни трансакции Без да се засяга правната сила, дадена на псевдонимите съгласно националното право, не се забранява използването на псевдоними при електронни трансакции, а също и при използването в социалните мрежи.

Изложение на мотивите

Социалните мрежи не трябва да забраняват използването на псевдоними при регистрацията, позовавайки се на европейския портфейл за цифрова самоличност.

Изменение 2

COM(2021) 281

Член 1, параграф 7

Регламент (ЕС) № 910/2014

Член 6а, параграф 1

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
С цел да се гарантира, че всички физически и юридически лица в Съюза разполагат със сигурен, надежден и безпрепятствен достъп до трансгранични публични и частни услуги, всяка държава членка издава европейски портфейл за цифрова самоличност в срок от 12 месеца след влизането в сила на настоящия регламент.	С цел да се гарантира, че всички физически и юридически лица в Съюза разполагат със сигурен, надежден и безпрепятствен достъп до трансгранични публични и частни услуги, всяка държава членка издава европейски портфейл за цифрова самоличност в срок от 24 месеца след влизането в сила на настоящия регламент.

Изложение на мотивите

Опитът показва, че европейските портфейли за цифрова самоличност ще бъдат приоритетна цел на свързани с ИТ атаки. В една толкова чувствителна сфера на личните идентификационни данни качеството има предимство пред бързината. Сроковете, предвидени за въвеждане на национално равнище, са твърде кратки (донякъде и в зависимост от разпоредбите на Директива МИС 2). Поради това е необходимо удължаване на преходния период.

Изменение 3

COM(2021) 281 final — Част 1

Член 1, параграф 7

Регламент (ЕС) № 910/2014

Член 6а, параграф 12 (нов)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	Европейският портфейл за цифрова самоличност се предоставя на лица на възраст под 18 години само при условие че тяхната самоличност е установена чрез електронна лична карта на законния или представител, който е отговорен за тях.

Изложение на мотивите

Европейският портфейл за цифрова самоличност ще се използва онлайн и офлайн като удостоверение за самоличност. Ненавършилите пълнолетие лица не могат да отговорят изцяло и да бъдат подведени под отговорност за каквито и да било правни въздействия или последици.

Изменение 4

COM(2021) 281 final — Част 1

Член 1, параграф 7

Регламент (ЕС) № 910/2014

Член 6в, параграф 5

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки съобщават на Комисията наименованията и адресите на публичноправните или частните организации, посочени в параграф 3. Комисията предоставя тази информация на разположение на държавите членки.	Държавите членки съобщават на Комисията наименованията и адресите на публичноправните или частните организации, посочени в параграф 3. Комисията предоставя тази информация на разположение на държавите членки не по-късно от шест месеца след влизането в сила на регламента.

Изложение на мотивите

Целта е да се измени член 6в, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 910/2014, тъй като е целесъобразно да се предвиди максимален срок за съобщаване на информацията.

Изменение 5

COM(2021) 281

Член 1, параграф 9

Регламент (ЕС) № 910/2014

Член 7

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
В срок от 12 месеца след влизането в сила [...].	В срок от 24 месеца след влизането в сила [...].

Изложение на мотивите

Опитът показва, че европейските портфейли за цифрова самоличност ще бъдат приоритетна цел на свързани с ИТ атаки. В една толкова чувствителна сфера на личните идентификационни данни качеството има предимство пред бързината. Сроковете, предвидени за въвеждане на национално равнище, са твърде кратки (донякъде и в зависимост от разпоредбите на Директива МИС 2). Поради това е необходимо удължаване на преходния период.

Изменение 6

COM(2021) 281

Член 1, параграф 11

Регламент (ЕС) № 910/2014

Член 10а, параграф 4

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Комисията публикува без неоснователно забавяне съответните изменения на списъка по член 6г в <i>Официален вестник на Европейския съюз</i> .	Комисията публикува без неоснователно забавяне съответните изменения на списъка по член 6г в <i>Официален вестник на Европейския съюз</i> и предоставя на разположение тези изменения в отделен списък.

Изложение на мотивите

Прегледен списък (списък на наложените ограничения) следва да улесни използването.

Изменение 7

COM(2021) 281 — Част 1

Член 1, параграф 12

Регламент (ЕС) № 910/2014

Член 11а, параграф 4 (нов)

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
	Държавите членки гарантират чрез уникални средства за идентификация, че на нито един гражданин не са издадени два или повече европейски портфейла за цифрова самоличност въз основа на няколко националности или тествожителство в различни държави членки.

Изложение на мотивите

Следва да се гарантира, че гражданите с няколко националности и/или няколко местожителства в различни държави — членки на ЕС, ще получават само един европейски портфейл за цифрова самоличност.

Изменение 8

COM(2021) 281 — Част 1

Член 1, параграф 14

Регламент (ЕС) № 910/2014

Член 12а, параграф 3

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Държавите членки съобщават на Комисията наименованията и адресите на публичноправните или частните организации, посочени в параграф 1. Комисията предоставя тази информация на разположение на държавите членки.	Държавите членки съобщават на Комисията наименованията и адресите на публичноправните или частните организации, посочени в параграф 1. Комисията предоставя тази информация на разположение на държавите членки не по-късно от шест месеца след влизането в сила на регламента.

Изложение на мотивите

Целта е да се измени член 12а, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 910/2014, тъй като е целесъобразно да се предвиди максимален срок за съобщаване на информацията.

Изменение 9

COM(2021) 281

Член 1, параграф 29

Регламент (ЕС) № 910/2014

Член 30, параграф 3а

Текст, предложен от Европейската комисия	Изменение на КР
Сертифицирането, посочено в параграф 1, е валидно за срок от 5 години, при условие че се извършва редовна 2-годишна оценка на уязвимостта. Когато се установят слабости и те не бъдат отстранени, сертифицирането се отнема.	Сертифицирането, посочено в параграф 1, е валидно за срок от 5 години, при условие че се извършва редовна 2-годишна оценка на уязвимостта. Когато се установят слабости и те не бъдат отстранени, сертифицирането се отнема. Повторно сертифициране може да се осъществи най-рано след 2-годишен изчаквателен срок и нова оценка на уязвимостта.

Изложение на мотивите

Срокът на наложените ограничения за повторно сертифициране изглежда целесъобразен, тъй като следва да продължи да бъде възможно отстраняването на слабостите евентуално след основна техническа реорганизация.

II. ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ

Въведение

1. подкрепя идеята за европейски портфейл за цифрова самоличност. С него гражданите следва да могат да доказват и мобилно своята самоличност, за да могат да използват онлайн услугите на публичната администрация, да разменят цифрови документи или да удостоверяват само конкретна лична характеристика, като например възраст. Това е възможно, без да разкриват своята самоличност или други лични данни;

2. приветства предложенията на Европейската комисия за създаване на европейска цифрова самоличност в посока на по-всеобхватен европейски портфейл за цифрова самоличност и необходимото за тази цел изменение на така наречения Регламент eIDAS (Регламент относно електронната идентификация и удостоверителните услуги). При това европейският портфейл за цифрова самоличност не се ограничава само до личните идентификационни данни в тесния смисъл (европейска цифрова самоличност), но следва да съдържа и допълнителни (също и официални) документи в електронен формат, като например свидетелства за управление на МПС или образователни квалификации;

3. подкрепя целта на Европейската комисия да доразвие Регламент eIDAS в контекста на променените пазарни изисквания и по отношение на използването в стопанската област, като същевременно продължи да използва съществуващите национални средства за идентификация, за които е извършено уведомяване. Сигурните, електронни средства за идентификация са от особено значение за цифровизацията на административните процедури;

4. призовава за ясни разпоредби за защита на данните в предложението на Европейската комисия за европейска цифрова самоличност, които следва да се придържат към принципите, изложени в Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД), по-специално основаната на данни икономика, неприкосновеността на данните и подходящата обосновка, както и да гарантират, че ползвателите ще могат да контролират кои данни искат да споделят и с кого;

5. счита, че европейският портфейл за цифрова самоличност поради своята универсална използваемост и по-специално мобилното използване е инструмент, който има за цел да улесни участието в обществото и чрез прилагането си в целия ЕС може да се превърне в елемент на индивидуално разпознаваемата европейска самоличност в съзнанието на всеки гражданин на Съюза;

Ползи за гражданите

6. счита, че създаването на европейски портфейл за цифрова самоличност е сериозна възможност за утвърждаване на физически различима и практически използвана европейска самоличност за гражданите и на общия вътрешен пазар. С европейския портфейл за цифрова самоличност се създава общ за всички заинтересовани страни еднозначно задължителен идентификатор, чиято символика далеч надхвърля чисто техническата полза;

7. отбелязва, че в основата си европейският портфейл за цифрова самоличност е технология, насочена към мобилно използване, която може да запази своята функционална използваемост и при по-нататъшно развитие на общоприетите понастоящем устройства (смартфони или часовници). По-нататъшни разработки, като например цифрови очила (например очила за разширена реалност или цифрови аватари) или подобни цифрови уреди за всекидневна употреба, би трябвало да могат да използват европейския портфейл за цифрова самоличност посредством съответен интерфейс (евентуално оптичен);

8. препоръчва разработването и въвеждането на европейската цифрова самоличност и европейския портфейл за цифрова самоличност да се осъществяват с цел предоставяне на услуги с реална трансгранична добавена стойност за гражданите;

9. подчертава, че трябва да се гарантират суверенитетът и недискриминацията на всички ползватели и затова предлага в Съобщението ясно да се посочи, че при предлагането на услуги на физически лица не може да се упражнява косвена принуда за използване на европейския портфейл за цифрова самоличност. По принцип използването е доброволен акт;

10. подчертава, че гражданите би трябвало да възприемат европейския портфейли за цифрова самоличност като предложение, за да се приеме той положително в гражданското общество;

11. отправя искане за препоръка за опростено проектиране, надхвърлящо обикновената защитата на данните и достъпността, с идея за инструментариум, който да предоставя възможност и на лица с леки ограничения или незнание на език (например чрез по-голямо използване на пиктограми) да участват в европейския портфейл за цифрова самоличност;

12. предлага да се установят правила за използването на цифрови самоличности от ненавършили пълнолетие лица или в случай на настойничество или попечителство, както и за справяне с цифровите самоличности в случай на смърт;

Включване на бизнеса

13. счита, че активното участие на технологичните лидери, по-специално посредством отварянето на съществуващите разпоредби по отношение на бизнеса, е основен фактор за успеха на тази инициатива. Само целесъобразно от пазарна гледна точка решение гарантира съответно използване в ЕС;

14. припомня основен аспект с оглед на икономическата използваемост чрез използването на интерфейси за електронно плащане (Paypal, Google/Apple-Pay, SWIFT и т.н.), които понастоящем в стопанската област се основават на собствени потребителски акаунти. При европейския портфейл за цифрова самоличност следва да се вземат под внимание и съответните разпоредби в контекста на изпирането на пари и цифровите пари (Bitcoin, Ethereum, цифрово евро и т.н.);

15. отправя искане при икономическото използване на европейския портфейл за цифрова самоличност да се обръща внимание на два вече съществуващи и конкуриращи се по съдържанието си бизнес модела.

От една страна, това са големите социални мрежи, осъществяващи дейност в световен мащаб, които имат реален интерес от това техните псевдоакаунти да бъдат валидирани евентуално от публична институция. Това обаче би подкопало свободата на използване на интернет и би прогонило ползвателите от защитеното пространство на интернет в тъмната мрежа. Комитетът на регионите не вижда никакъв интерес от това.

От друга страна, съществуват доставчици на самоличност, които предлагат оферти, конкурентни на европейския портфейл за цифрова самоличност, и за тази цел също желаят да се възползват от валидирана от публична институция самоличност;

16. предлага методологията за проверка на разрешението при достъп от стопански субекти с легитимация на използвателската организация чрез сертификат за сигурност да бъде разработена така, че валидността на сертификата да бъде ограничена във времето или да подлежи на периодична проверка. Комитетът на регионите оценява положително подобни съображения по отношение на доставчиците на удостоверителни услуги, но отбелязва, че и разрешението за търсене на данни от европейския портфейл за цифрова самоличност от страна на институции или организации трябва да бъде защитено от злоупотреби;

17. отбелязва, че в някои държави членки вече са разработени и се използват цифрови решения за публичния и частния сектор. Тези специфични за всяка държава особености следва да бъдат интегрирани, доколкото е възможно, в европейската цифрова самоличност. Тъй като, първо, промените в съществуващите системи биха довели до голяма административна и финансова тежест. На второ място, през годините гражданите на тези държави членки са развили високо равнище на доверие в съществуващите системи, което не бива да се излага на риск с въвеждането на европейската цифрова самоличност;

Въвеждане и участие на държавите членки

18. затова категорично препоръчва активно включване на националния експертен опит в отправената в законодателното предложение на Комисията препоръка към държавите членки за разработване на общ инструментариум за координиран подход за създаване на необходимата техническа рамка за европейската самоличност.

За тази цел трябва да бъдат включени съществуващите примери за най-добри практики, като например резултатите и опитът от националните проекти „Цифрови самоличности“ и „Демонстрационната програма за сигурни цифрови самоличности“;

19. счита, че при разглеждането на очакваните разходи и разноси в рамките на планирането е необходимо националните параметри също да бъдат събрани и обобщени в съобразен с разходите общ план на ЕС. Във връзка с това следва по-специално наред с времевите разходи в ЕС да бъдат събирани и записвани и националните графици за въвеждане;

20. отправя искане при общото програмиране да бъдат взети под внимание разходите за персонал и паричните разноси, свързани с въвеждането в националните държави и в местните и регионални власти. Европейският портфейл за цифрова самоличност ще бъде успешен, ако може да бъде използван достатъчно често.

В това отношение основна роля наред с бизнеса изпълняват и администрациите на всички равнища в националните държави. Те се включват все по-активно въз основа на собствените си действия, но също и посредством инициативи на Комисията. Директивата за услугите на ЕС или също и платформата на ЕС осигуряват ценен принос за цифровизацията на вътрешния пазар на ЕС;

21. предлага въвеждането да се осъществява поетапно, по-специално в началната фаза. Това е от значение поради донякъде изцяло новото включване на стопанската област, досега отчасти нерегламентирана, в използването на електронни самоличности на ниво на осигуреност „значително“ до „високо“ при по-нататъшното развитие отвъд съществуващия контекст на Регламент eIDAS;

Защита на данните и киберсигурност

22. предупреждава да не се внедрява прибързано решението за европейски портфейл за цифрова самоличност по съображения, свързани с техническите рискове, които съпътстват централизираното съхранение на данни за идентификация най-вече в мобилно приложение. Подобно решение се възприема несъмнено като приоритетна цел на най-различни кибератаки и поради това трябва да устоява на съответните актуални заплахи;

23. обръща внимание на значението на адекватното определение на схемите за сертифициране на портфейли за цифрова самоличност и схемите за електронна идентификация, които не следва да бъдат разработвани от търговски субект, а от Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA), в тясно сътрудничество с групи от експерти, включващи представители на местните и регионалните власти;

24. посочва съществуващия риск от централизирано обединяване на видове самоличност с най-различна степен на поверителност в един единствен технически компонент. Ако те бъдат използвани неправомерно от трети страни, за притежаващия разрешението потребител възникват значителни рискове. Наред с имуществените вреди са възможни и вреди, свързани с репутацията и честта. Целенасочените фалшиви електронни писма също биха могли да генерират значителни последващи вреди;

25. призовава за техническо въвеждане на европейския портфейл за цифрова самоличност по такъв начин, че той да бъде укрепен в достатъчна степен срещу кибератаки и да се предоставя възможност — посредством съответни възможности за налагане на ограничения и специални сигурни резервни системи — за сигурно повторно инсталиране от притежавашото разрешението лице.

Укрепването на европейския портфейл за цифрова самоличност трябва да бъде приложено като непрекъснат процес. Сигурността при проектирането е основата за непрекъснато успешно използване и е от първостепенно значение и за използващите стопански субекти и поради това следва да бъде осигурена още в инструментариума;

26. счита, че наред с изискванията по отношение на защитата на данните, достъпността и киберсигурността фактор от ключово значение за успеха е и решение с информация и документация, което е методически общовалидно и е съобразено с целевата група на ползвателите;

27. предлага — посредством задължителни правила — принципно опростената и прозрачна настройка за достъп до данните в европейския портфейл за цифрова самоличност да бъде предвидена като задължителна за доставчиците на услуги и видима за ползвателите посредством единни инструменти (например информационно табло);

28. призовава проектът за европейски портфейл за цифрова самоличност да бъде разработен по начин, който е в съответствие с целта за европейска цифрова издръжливост и насърчава целта за цифров суверенитет на Европа;

29. призовава да се обмисли до каква степен може да бъде създадена обща техническа база чрез предоставяне на сертифициран от ЕС инструментариум с отворен код за основните функции на европейския портфейл за цифрова самоличност. След това поддръжката и по-нататъшното разработване на инструментариума следва да бъдат координирани от ЕС;

Включване в процесите за използване

30. препоръчва при въвеждането на европейския портфейл за цифрова самоличност в конкретни приложения да се изисква общовалиден процес на използване във форма, която е разбираема за целевата група на ползвателите и е ориентирана към процесите.

Европейският портфейл за цифрова самоличност трябва да бъде описан в сценариите за използване като компонент с ясни интерфейси за предаване на данни, който трябва да бъде интегриран хомогенно, и да бъде представен видимо като продукт на ЕС чрез ясни символи и дизайнерски език;

31. предлага достъпът до европейския портфейл за цифрова самоличност да бъде уеднаквен по такъв начин, че ползвателите да могат да разрешават използването или достъпа до него в почти рутинна форма. При това трябва се имат предвид изискванията за свеждане на данните до минимум. Тази рутинен процес, от една страна, улеснява използването, а от друга, позволява дори на по-скоро неподготвени в областта на информационните технологии лица да избягват грешки при използването;

Комуникация и приемане

32. счита, че е необходимо населението в ЕС да бъде задълбочено информирано относно европейския портфейл за цифрова самоличност и съдържащите се в него възможности за използване на вътрешния пазар на ЕС, както и относно предприетите предпазни мерки по отношение на защитата и сигурността на данните; отбелязва, че високоскоростната свързаност за всички в Европейския съюз, включително за селските и отдалечените райони, е предпоставка гражданите да използват и приемат европейския портфейл за цифрова самоличност.

33. подкрепя също така разширяването на европейския портфейл за цифрова самоличност отвъд основното му използване към самоличност на ЕС в световен мащаб например с функции на международен паспорт (цифрово съхранение например на визи) или на официален сертификат за ваксинация на ЕС. За тази цел следва да се позволи използването на европейския портфейл за цифрова самоличност със съдържащите се в него идентификационни данни и извън ЕС посредством споразумения, които предстои да бъдат сключени;

34. настоява Европейската комисия да започне интензивни разговори и преговори с доставчици на оборудване за техническото осигуряване на европейския портфейл за цифрова самоличност за крайните ползватели. Целта е възможно най-бързо осигуряване на техническата основа и на устройства от нискоценовия сектор.

Понастоящем са на разположение първите типове продукти в средния и горния ценови сегмент с достатъчно сертифициране за ниво на осигуреност „значително“ съгласно Регламент eIDAS. За разпространението на европейския портфейл за цифрова самоличност е целесъобразно възможно най-широко разпространение и под формата на включване на стопанската област като доставчик на услуги;

Субсидиарност

35. отбелязва, че предложението е в съответствие с принципа на субсидиарност. Подобна техническа конструкция в целия ЕС ще разгърне съответно действие само ако са налице достатъчно единни правила. Конкретната форма следва да бъде уредена в съответните национални правила. Ще трябва да бъдат оценявани единствено инструментите от инструментариума с междусекторно приложение.

Брюксел, 12 октомври 2021 г.

Председател
на Европейския комитет на регионите
Apostolos TZITZIKOSTAS

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации
на Европейския съюз
L-2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG